

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTÉKŐZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÖL-
FÖLDRE A KÉTSZERES. — MEGJELENIK HETFO KIVÉTELESEL MINDEN NAP.
KIADÓ: A BEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

VEZETŐ SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-
HIVATAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Veszett világ

Az újságíró a magyar élet őrtronyának kiugró bástyafokán vizsga szemekkel néz körül és noteszbe feljegyez mindent, ami lenn történik, lenn a mélyben, a magyar ugaron. Az újságíró ceruzája nap-nap után száguldva szánt keresztül a fehér papírlapokon és megörökíti az újságban a huzonnegy óras szenzációkat, mint egy tisztavirág életű történetíró, aki nem az örökkévalóság számára dolgozik, hanem az arasznyi hétköznapoknak. A dübörgő nyomdagépek tizezrével, százezrével öntik az uccára az újságot és a rotációs-papíron groteszk öszevisszaságban keveredik össze a napi élet gyásza, öröme, kis története, nagy eseménye, apró nyomorusága, vagy lángoló hite. Fénykép az újság, retusálatlan fénykép, amely kegyetlen pontossággal, szépítés nélkül örökíti meg mindent, ami a fényképezőgép lencséje elé kerül.

S az újságíró a magyar élet őrtronyában az utóbbi időben egyre többször hunyja be szemét, hogy ne kelljen látnia azt a sok borzalmat, ami lent kavargó a Magyar Tóban. Az újságíró, akit áldott és átkozott szent mestersége odaparancsolt a bástya peremére, hétről-hétre, hónapról-hónapra veszni érzi már önuralmát, erejét és hitét, mert az eléje táruló látvány egyre szörnyűbb, egyre rettenetesebb és irtózatossá katasztrófák árnyékát veti előre. Egy monstruózus bomlás folyamata játszódik le az újságíró szemei előtt. Bomlik, romlik minden: hit, erkölcs, bizalom, gazdagság, család, szeretet. Gátak és korlátok, amelyek tegnap és tegnapelőtt az életünket kerestették, maholnap korhadt romok lesznek. Elvek, amelyek nélkül nemrégiben még lélekzetet sem mertünk venni, idestova kigunyolt, megbélyegzett lomokká válnak. A szorgalom helyét elfoglalja a szerencse, a becsület helyét a gaszág, a békesség helyett az erőszak, az ösztartását a széthuzás, a jószándékát a gyűlölet és a simogató tenyerek átalakulnak görcsbeszorult öklökké. A Szépség és a Jóság sirva támoalyog a magyar földön, hajlékot veszve menekül e két király a becstelenség, az elvadultság, a nyomor és a téboly kopói által üldözve.

Néha, amikor senki sem látja, sirva fakad az újságíró a magyar élet őrtronyában, szeretné kettétörni a tollát, szeretne menekülni onnan, ahol a bomlásnak nem csupán egy-egy detail része látszik, hanem a teljes vigasztalan panoráma. Beh jó volna lent élni, elvegyülni a tömegben és követni a tömegemberek vakond életmódját. Beh jó volna hetekig, hónapokig olvasatlanul tűzbe dobálni az újságokat, amelynek sorai között a meleg embervér patakjai csörgedeznek. A gazdasági, a politikai, a társadalmi válság büzhödt fertői után új mocsár lett az újságíró előtt. Olsó lett az emberélet! A gyilkosságok és öngyilkosságok döbbenetes sorozata üvölt a hírlapokból. Szerelem, nyomor, betegség, szerencsétlenség és ezer egyéb ok, amely e beteg, romlott, fáradt kor gyermekeit mind-mind a sír felé taszítja. A bűnügyi statisztika ijesztő képet mutat a legutóbbi esztendő gyilkosságairól. Tör, kötél, revolver, mérge, vonatkerék, folyamár: így pereg a film és a végnélküli filmszalag minden apró kockájában eltorzult arcu halottak merednek felénk. Elég egy szóváltás, egy félreértés, egy indulatos gesztus, egy nagyobb darab kenyér vagyva és már is zuhan a balta, dörren a pisztoly, csattog a szárnyszerű, szivódik a mérge, a temetőben pedig oly gyorsan szaporodnak a sírok, mint a fegyházcellákban a gyilkosok. Az élet a legdrágább, a legféltebb és a legkörrülbástvázottabb értékű kincs volt valaha, amelynek árát semmi sem multa felül. És ma a vesztesség, a hisztéria virulens bacillusaival telített a levegő, egy új betegség tályoga nő e bacillusok

munkája nyomán és ezt az új betegséget így is nevezhetjük: vérszomj. Szélid, csendes emberek szinte minden átmenet nélkül vérengző fenevadakká válnak, gyilkosság, vagy öngyilkosság, egyre megy. Valami átkos lelki-pestis ragályja terjed és e ragály ellen a régi orvosok egyre kevesebbet használnak. Bitó, sortűz, fegyház: ijesztő fogalmak még ma is, de ennek az új járványnak a zsilipjét nem tudják elzárni. Új orvosokat kell tehát keresni, új és hatásosabb módszert, mert mértőföldes léptekkel gázol az országon keresztül a bűn. Ez az új nyavalya borzalmasabb a ráknál, a tüdővésznel, a vérbajnál, mert

Kötél általi halálra ítélte a cseh hadbíróság Kinderney Pál pilótát, aki agyonlőtte szerelmesét

A gyilkos azzal védekezett, hogy a nő ugyanis öngyilkosságot akart elkövetni

Pozsony, november 28. Ez év augusztus 14-én hajnali félnégy órák or a dévényi sziklahegy tetején az ősi romok között gyilkosság történt.

Kinderney Pál 43 éves repülőaltiszt meggyilkolta szeretőjét, Kudela Zsófia 21 éves pozsonyi nevelőnőt.

Kral dr. hadbíró-ezredes ma reggel kezdte meg a gyilkossági per tárgyalását. A vádlott nős, két gyermek atyja. Elmondja, hogy Kudela Zsófiával ez év július 8-án, tehát a gyilkosság előtt egy hónappal ismerkedett meg. Nagyon megszerették egymást.

A leány később megtudta, hogy Kinderney nős, erre elhatározta, hogy öngyilkos lesz. A Dunába akarta ölni magát.

Együtt mentek ki Dévénybe, ahol júliusban megismerkedtek. Hajnali félháromkor érkeztek a dévényi hegy tetején levő romokhoz. A leány leült a romok párkányára, innen akart leugrani a Dunába. Ő — a vádlott — nem bírta a látványt, azt mondta, hogy

inkább morfiomot szerez a leánynak, ölje meg magát azzal.

Zsófia — akit a vádlott mindig Lolának nevez — arra kérte Kinderneyt, hogy löje agyon.

Megbeszéltek, hogy a férfi hová löjön.

Lola azt kérte, hogy a szívébe. Ő annyira izgatott volt, hogy nem találta el a leány szívéit.

Erre Lola többszöri kérésére föbelőtte szerelmesét.

Azután hazament, elutazott Nyitrára a családjához. Este letartóztatták. — Egyáltalán nem érzem magam bűnösnek — mondja a vádlott. — Nagyon szerettem a leányt és tudtam, hogy végez önmagával, ha én nem ölöm meg.

Én csak a lelkét akartam megmenteni, nehogy az öngyilkosság miatt a földön vándoroljon a lélek és ne juthasson a másvilágra.

Délben az elnök szünetet rendelt. Szünet után Kinderney jelentkezik szó-lásra.

— Nem vagyok bűnös, ha el is fog-nak itélni. Aki egy életuntnak meg-teszi az utolsó szolgálatot és meg-menti őt attól, hogy önkézevel vessen véget életének, az annak nem gyil-kosa, hanem jótévője. Így hisszük azt mi, spiritiszták.

Én szerettem a leányt és bár nős ember vagyok, még ma is büszke vagyok szerel-mére.

nem csupán a testet pusztítja el, hanem a lelkeket is. Hol van a professzor vajjon, aki felfedezi az ojtóanyagot és megfékezi a ragályt? Ki lesz az, aki újra megtanítja az embereket az élet szeretetére, tiszteletére és értékére? Ki tud itt olyan állapotokat teremteni, hogy megpihenjenek a feldult idegek, lecsendesüljenek a háborgó lelkek, ki az, aki az élet vágyát ismét fel tudja annyira fokozni bennünk, hogy erősebb legyen az, mint a halál kívánása? El-jön-e a magyar Messiás, eljön-e végre az, akit a fehér galambok serege követ, a fehér galamboké, amelyek a békesség zöld olaj-faágát tartják csőreik között?

Borzalmas tanuvallomások hangzottak el a bécsi kéjgyilkossági perben.

„Egy csöppnyi fehérholt nem volt a Mátyás Gemma testén, olyan volt, mintha skariátrikkóba öltözött volna“

Bécs, november 28. A bécsi kéjgyilkossági per mai főtárgyalását zsúfolt karzatok előtt nyitotta meg Dör dr. törvényszéki főtanácsos, az esküdtszék elnöke.

Elsőnek a meggyilkolt Mátyás Gemma egyik barátját hallgatták ki, aki elmondja, hogy Mátyás Gemma tisztességes lány volt és valósággal rideg modort tanúsított férfakkal szemben.

Csasztinszki Stefánia, a meggyilkolt leány nővére a következő tanu. Amikor az

Borzalmas tanuvallomások hangzottak el a bécsi kéjgyilkossági perben.

„Egy csöppnyi fehérholt nem volt a Mátyás Gemma testén, olyan volt, mintha skariátrikkóba öltözött volna“

Bécs, november 28. A bécsi kéjgyilkossági per mai főtárgyalását zsúfolt karzatok előtt nyitotta meg Dör dr. törvényszéki főtanácsos, az esküdtszék elnöke.

Elsőnek a meggyilkolt Mátyás Gemma egyik barátját hallgatták ki, aki elmondja, hogy Mátyás Gemma tisztességes lány volt és valósággal rideg modort tanúsított férfakkal szemben.

A következő tanu Karl Jüllich detektívfelelős. Amikor Singer jelentkezett a rendőrségen, ő hallgatta ki először. Singer előadta, hogy a leány pénzt kért tőle. Amikor ő nem akart adni neki, a leány öltözödni akart, hogy elhagyja a lakást. Mivel a leány menni akart, verekedésre került a sor közöttük. Akkor mindketten kimentek a konyhába, ahol a leány kést ragadott és nekítámat. Singernek sikerült — akkori előadása szerint — a kést a leány kezéből kicsavarni s a késsel a leányt megszúrni. A leány kiöltözött, erre Singer Gemmát kezén-lábján megkötözte és a kamrába vonszolta, majd elhagyta a lakást.

Következő tanu Leopold Kramer rendőrtisztviselő. Az Eiselsberg-klinikán ő hallgatta ki a halálos ágyán fekvő Mátyás Gemmát. A lány elmondta, hogy Singer őt megszólította az utcán és azt ígérte neki, hogy fehéremberkedésében mint kiszolgálónőt alkalmazni fogja. Amint a helyiségbe értek, Singer azonnal becsukta az ajtót és szerelni ajánlatot tett neki — amikor ő azt visszautasította, verekedés támadt közöttük, amelynek során Singer őt leütötte.

Elnök: A rendőrségi jegyzőkönyvben az áll, hogy Singer erőszakot követett el a lányon. A tanu előveszi noteszét és megjegyzi, hogy

asszony bejön a tárgyalótrembe, a vádlott felugrik és székét odakinálja az asszonynak, aki azonban nem ül le. A tanu elmondja, hogy nővére különös borongós természetű volt, az étlettel elégedetlen. Két évvel ezelőtt tényleg vizes ruhában jött haza és elmondta, hogy öngyilkos akart lenni. Említette a vádlottal való viszonyát is és azt mondotta, hogy nagyon szereti Kinderneyt, aki el akarja őt venni feleségül, de nem tudja, hogy hozzá-megy-e, mert Kinderney nagyon féltékeny.

A vádlott: Igen, én mondtam Lolának, hogy ha egyszer megfeledekzik magáról, én megölöm.

Igen érdekes, hogy a tárgyalást feszült figyelemmel hallgatja annak megkezdése óta Káldor Dezső, a Nation biztositó társaság igazgatója.

Kinderney ugyanis röviddel a gyilkosság előtt negyedmillió koronára biztosította magát. A biztosítás egyik feltétele kimondja, hogy a biztosítási összeg kivégzés esetén is esedékes.

A biztosítótársaság tehát erősen érdekelve van, ez az oka, hogy maga a biztosítótársaság adott védőt Kinderney mellé, még pedig a leghirebb pozsonyi védőügyvédet.

Pozsony, november 28. A késő éjszakai órákban kihirdették a hadbíróság ítéletét. A bíróság

bűnösnek mondta ki Kinderney Pál pilótaaltisztet Kudela Zsófia nevelőnő meggyilkolásában és ezért őt kötéláltali halálbüntetésre ítélte.

Borzalmas tanuvallomások hangzottak el a bécsi kéjgyilkossági perben.

„Egy csöppnyi fehérholt nem volt a Mátyás Gemma testén, olyan volt, mintha skariátrikkóba öltözött volna“

A kórházi kihallgatás során Mátyás Gemma vallomását slágvortokban jegyezte. Tanu (olvassa):

„Singer erőszakot követett el, kamrába hurcolta, megsebesítette, kést a mellének szegezte, halállal fenyegette, kétszer elment hazulról és kétszer visszatért, a leányt újból ütötte.“

A következő tanu Alexander Schindler rendőrfelügyelő Lakatossal nyitatta ki a bezárt lakást, amelyből segélykiáltások hangzottak:

A leány egy szál ruha nélkül, teljesen meztelenül feküdt a kamrában. Kezei és lábai össze voltak kötözve.

Kitéptem a zsebnaptárból egy lapot, hogy írja rá, amit akar. Szórol-őzóra ezt írta fel: „Felszálltak, a torkomat átmetasztették, itt-maradni!“

Elnök: Egészen meztelen volt?

Tanu: Teljesen. És

Egy csöppnyi fehérholt nem volt a testén. Olyan volt, mintha vörös skariátrikkóba öltözött volna tetőtől-talpig.

Egy másik rendőrtisztviselő-tanu előadja, hogy Singer kihallgatása során ezt mondta a rendőrségen:

„Felügyelő ur, maguk semmit sem tehetnek nekem, mert én már laktam a tseinhoi elmegógyintézetben. Itt a pszihikereké az utolsó szó.“

A következő tanu dr. Paul Worrish. Eiselsberg professzor első asszisztense, aki Mátyás Gemmát megoperálta. A leány elmondta neki, hogy

Singer öt szúrásán kívül fel is akasztotta.

Ezután Haberda professzor törvényszéki orvosszakértő véleményét olvassák fel. A leánynak nemcsak a nyakán, hanem a szemhéján, felsőtestének jobb oldalán és kezén is vágások voltak. A nyakon lévő szúrások is úgy keletkeztek, hogy a gyilkos a kést a nyakon ide-oda húzta. A vérvesztés miatt a leány pulzusa alig vert már s a leányt az életnek nem lehetett többé megmenteni.

Az elnök felmutatja a konyhakést és így szól a vádlottnak:

— Ön el akarja hitetni velünk, hogy a leány saját maga vágta el a torkát ezzel a késsel? Nem ön vágta el a gégéjét?

A vádlott tévő szemekkel maga elé meredve felel:

— Fel kell tételeznem, hogy én...

A mai tárgyalásnak egy igen érdekes epizódja volt. Az elnök megállapította, hogy Singert rabtársai a klosterneburgi fegyházban megverték, mert alásságnak tartották, hogy Singer, akiről gyilkossági vád terhel, cellalépésekor nevetett s azt kérdezte a raboktól, hogy ki akar sakkozni vele.

Az esperantó hangzásának bemutatása

Az Esperantó Egyesület budapesti csoportja műsoros estét rendezett a semleges nyelv széphanzárásának bemutatására, mely nagy számu közönséget vonzott az Újságkudó Tisztviselők Egyesületének dísztermébe. Az est előadója Balkányi Pál, a geni világszövetség fődelegáltja volt, ki számos példával és összehasonlítással mutatta be az esperantó olaszos és spanyolos széphanzárását, melyet kitünően illusztráltak Janicsák Margit és S. John Sári nagy tetszéssel fogadott esperantó szavai. Az előadó kifejtette, hogy a magyar esperantistáknak kettős zéllük van: előmozdítani azt az időt, mikor a magyar az esperantó által mindenhol egyenlően járhat szóhoz az idegen nemzeti nyelveket jobban bíró külföldiekkel szemben és másrészt elérni azt, hogy szabadon és nyíltan beszélhesünk minden korlát és akadály nélkül minden magyarral. A közönség lelkesen ünnepelte Szilágyi Ferenc dr.-t, kinek magyar költői antológiája nagy sikert aratott külföldön és a hat éves Tolnai Agit, ki bemutatta, hogy már kis gyermekek is folyékonyan és értőn tudnak beszélni, szaválni és énekelni esperantóul. Különösen tetszetek Kalocsay Kálmán dr. egyetemi m. tanár magyar népdalfordításainak előadása. Az est sikeréhez Szász Fitta, a Tumay tánc-csoport tagjának tánc-előadása és ifj. Tihanyi Antal zongoraművész stílusos játéka nagyban hozzájárult. A nagy sikerre való tekintettel az egyesület elhatározta, hogy a jövőben több hasonló előadást fog rendezni a magyar közönség számára.

Mit susog a fehér akác sláger operett szenzációi számai: Asszonyom, ha kissé még szeret... Tizenhatesztendő barna kis lány... Akácvirág, susogó fehér virág... kottája és gramofon lemezei kaphatók Hegedűs és Sándor RT zenemű és gramofonosztályában, Ferenc József ut 34.

Elsőrendű művelőzet Varga fényképész új kirakatait megsemlélni. Piac uca 7. szám

Új kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20% kedvezményt szobafraikból

10% kedvezményt olesó éttermi árainkból (menut kivéve), módunkban van az ÚJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

Magyar kir. Operaház
Nemzeti Színház
Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két három nap pal előbb velünk közölni.

Park Szálloda Budapest,
szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége)

Rádió, Varrógép, Kerékpár

legolcsóbban kapható KESZLER A.-nál SZÉCHENYI U 1. SZÁM ALATT.

Terjed az aviatika a nők körében.

Rendkívüli érdeklődés előzi meg a szombati Ady-ünnepélyt

Egészen szokatlan arányu az az érdeklődés, amellyel a debreceni közönség az Ady-társaság szombati ünnepélyét várja. Már az előadás előtt egy héttel megkezdődött a jegyek vásárlása és előjegyzése, úgy hogy ma már csak néhány visszamaradt jegy kapható. Hegedűs és Sándor rt. vagy a Csáthly Ferenc rt. könyves boltjában.

Az ünnepélynek, amely november 30-án szombaton este 8 órakor kezdődik a városi zeneiskola hangversenytermében, két országos előadója is lesz: Földessy Gyula és Nagy Endre, a nagynevű esztétikus, Ady költészetének speciálstája, az Ady-lira monumentális vonásairól fog beszélni, Nagy Endre, a párt-

lan konferenciér és kitünő író Ady pártállását ismerteti. Mondanunk sem kell, hogy mindkét előadás valóságos irodalmi esemény számba fog menni.

Az ünnepélyt Juhász Géza, az Ady-társaság másodelnöke nyitja meg. Ady reörentatív költeményeiből Ditrői Ica és Bálint György, a Csokonai-színház művészei fognak szaválni. Kovács Kató néhány Ady-dalt énekel Szabó Emil zongorakísérettel.

Az ünnepélyt követő napon, vasárnap a társaság megkoszorúzza Ady Endre Rothermere ucai lakóházán az emléktáblát. A megkoszorúzásnál a társaság fővárosi vendégei is jelen lesznek.

Egy tolvaj bejárónőről kiderült a debreceni törvényszéki tárgyaláson, hogy ön és közveszélyes örült

Csütörtökön délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Tóth János törvényszéki bíró tárgyalta Butyán Mária debreceni bejárónő bűnügyét, aki ellen többrendbeli lopás miatt vádat emelt az ügyészség. A bejárónő több debreceni lakosnak a házából kisebb-nagyobb értékű holmit lopott el és több besurranó tolvajlást is követett el.

A vádlott a kihallgatáson nagyon gyanusan

viselkedett és zavaros válaszokat adott. A védelem arra hivatkozva, hogy védeence nem beszámítható, mert elmebajos, kérte, hogy vizsgáltságos meg orvosszakértővel. A bíróság helyt adott a kérésnek és a megfigyelés alapján megállapították, hogy a vádlott ön- és közveszélyes örült. Az eljárást így megszüntették ellene és intézkedtek, hogy elszállítsák a nagykállói elmegyógyintézetbe.

Kilencven pályázat érkezett a városi tisztújítás alkalmával betöltendő állásokra

Beérkeztek a pályázatok az esetleg megüresedő állásokra is

Mint a Debreceni Független Újság megírta, a Debrecen városnál december 2-ikán megtörténő tisztújítás alkalmával betöltendő állásokra körülbelül 90 pályázat érkezett be. A főispáni hivatalban esütörtökre összeállították azoknak a névsorát is, akik a tisztújítás alkalmával esetleg megüresedő állásokra pályáznak.

Ezek a pályázók a következők: Patak Béla, Lingauer István áll. díjnok, dr. Nagy Gyula tb. aljegyző (I. és II. osztályu fogalmazónak), Mile Kálmán, Nagy Lajos, Kónya Mária áll. napidíjas, dr. Orosz István tb. aljegyző (I. o. fogalmazónak), dr. Gottenhuber Henrik tb. aljegyző (I. o. fogalmazónak), Király Tibor okleveles gazda, Széll Kálmán áll. napidíjas, dr. Sallay Zoltán, Matusidesz Ilona áll. napidíjas, Király Ferenc s. nyilvántartó, Kisfaludy Mihály okleveles gazda, Kiss Ernő behelyettesített irattárnok (irattárnoknak), dr. Koller József II. o. fogalmazó (I. o. fogalmazónak), Stein László áll. napidíjas, Vargha Mária áll. napidíjas (irodai segédítstiznek), Seres László áll. napidíjas, Gergely Antal áll. napidíjas, dr. Lévy Béla id. napidíjas (II. o. fogalmazónak), Nagy István városi szeszüzeti segédkönyvelő, Hutter Keresztély áll. napidí-

jas, Czeglédy József írnök, dr. Tiszay Zoltán tb. aljegyző (I. o. fogalmazónak), Molnár József áll. napidíjas, Karsay Sándor szakdíjnok, dr. Tassy Ferenc okleveles tanár, muzeumi id. díjnok (muzeumi segédförnek), dr. Kupás Sándor számízt (I. és II. o. fogalmazónak), dr. Majzik László ügyvédjelölt (I. és II. o. fogalmazónak), dr. Lengyel József tb. fogalmazó (I. és II. o. fogalmazónak), Nagy Lajos tb. irodatiszt, ifj. Czeglédy József id. napidíjas, Parkas Mihály id. napidíjas, Vargha Gyula id. napidíjas, Juhos Sándor áll. napidíjas, Kerekes László végrehajtó, Radetzky László tb. fogalmazó, Kántor László id. napidíjas, Baltazár János behelyettesített írnök, dr. Góz Lajos fogalmazó (I. o. fogalmazónak), Pécsy Mihály, Pap Ferenc végrehajtó, dr. Kertész Kálmán.

Postai uton érkezett ezenkívül esütörtökön meg egy pályázat az építészternéki állásra: Böcsy Gyula építészternök küldte Miskolcrol.

TÉGLA és CSERÉP
legolcsóbban kapható TÓTH és SEBESTYÉN RT. Téglagyárból. Eladás Hatvan u. 13. III. e. Telefon 610.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló
25 szelvény és 1 pengő
elfizetése ellenében egy hónapig használatban a Debreceni Független Újság KÖLCSÖN KÖNYVTARÁJ

Török Péter
1857—1929.

Debrecen régi társadalmának egy nagyon jellegzetes alakja távozott el most az élők sorából: Török Péter, a református Kollégium nyugalmazott tanára esütörtökön 73 éves korában elhunyt.

Török Péter 30 esztendeig tanította a Kollégium főgimnáziumában a földrajzot s főként a természetrajzot, nemzedékeket nevelve a virágok, állatok és az ásványok szeretetére és ismeretére. Kitünő tanár volt, méltó a Kollégium régi nagy pedagógusaihoz. Mert Török Péter nemcsak tudósa volt a szakjának, hanem igazí nevelő is: nagyon sokat követelt tanítványaitól, kissé merveven, kissé akkurátusan, de nagyon értette annak a módját is, hogy kell tanítványában felkelteni az érdeklődést a tárgy iránt. Külön módszere volt például a virágok latin nevének a megtanítására is, — ezt egyébként nagyon pontosan megkövetelte. A kúrtvirágot például így kérdezte:

— Te koma, hogy hívják ezt a virágot?
— Hát most mondtam: te koma, azaz te koma.

Es a negyediké kisdíák nem is felejtette el élete végéig.

[Nagyon sokféle érdeklődési köre volt, folytonosan tanult és ezt az érdeklődést igyekezte átvinni tanítványaiha is. Szívesen elbeszélgetett diákjaival, állandóan biztatta őket, hogy csak kérdezzessék őt mindenről, ami érdeklí őket s így jutott, ennél a szokásánál, helyesebben nevelési elvénél fogva nagy hirre — egy véletlen folytán — messze az ország határain túl is.

Mert Török Péter egyike volt az esperantó nemzetközi segédnyelv legkiválóbb tudósainak, akik világszerte ismertek és nagybecsültek a zöldesillagos lobogó hívei. Az esperantó nyelvhez pedig úgy jutott el, hogy egyszer egy kisdíákja kérdést intézett hozzá: érdemesnek tartja-e az esperantó nyelv megtanulását. Török Péter azt felelte rá, hogy majd ha tudja, mi az az esperantó nyelv, megmondja. Még aznap vásárolt egy esperantó nyelvtant, etse enkiült és — reggelre megtanult esperantóul. Attól kezdve lelkes propagátora lett az esperantó nyelvnek, az uttörő munkások közzé tartozott, széleskörű irodalmi működést fejtett ki esperantó nyelven, úgy hogy az esperantó legkiválóbb tudósai közzé számították és beválasztották az esperantó akadémiába is.

Az esperantó mellett nagyon lelkes híve volt a gyorsírásnak is és sok száza megy azoknak a száma, akiket a régi Kollégium díszterme alatti bolthajtásos tanteremben délután tartott óráin ő tanított meg az akkor még alig sejtett nagy gyakorlati értékű gyorsírásra.

Tanári működése mellett élénken résztvev Debrecen egyházi és közéletében is. A debreceni református egyházat hosszú ideig szolgálta, mint választott presbiter és több, mint három cikluson keresztül tagja volt Debrecen város törvényhatóságí bizottságának is, a Szabad Iskolában pedig számos, szakjába vágó előadást tartott, egyike lévén a Szabad Iskola kedvelt előadóinak.

Közeli kapcsolataí voltak a debreceni sajtóval is: abban az időben, amikor Tiszta Kálmán megbukott s három ellenzéki képviselőt választott Debrecenben, újságíróskodott. Mint újságíró is pontos és lelkiismeretes volt, aki épen sokoldalú tudásánál fogva amolyan mindenes volt a lapnál. Sőt nem elégedett meg az írni tudással, hanem kitanulta a betűszedést, a nyomdászsgágot is, úgy hogy sokszor nem is írta meg, hanem egyenesen kisérdte a cikkeit.

A háború előtt ment nyugalomba és attól kezdve nagyon visszavonult életet élt. Utolsó éveiben spirítizmussal foglalkozott, amiben talán része volt a felesége halálának is. Régióta betegeskedett, míg most 73 éves korában örökre elínt karakterisztikus, körgalléros figurája a földi szemek elől.

Török Péter élete külső eseményekben nem volt gazdag: 1857. január 23-ikán született Haiduböszörményben, elemi iskolát és a gimnázium hat alsó osztályát szülővárosában végezte, a VII—VIII. osztályt pedig a debreceni református főgimnáziumban. A budapesti tudó-

Souo

a földrajzi forrásvidé teát term sárga vízé litják a te nek a vidé füstös, ud nagyon ér

CHINA S

◆◆◆◆◆

mányegyetemre 1877—83. között tével 1883. júniu velét. Egy évi ezután, letette a hadnagy lett. T kezdte, ahol a tészetben működő szörményi refor tották meg re 1896-ig, amikor református főgí lasztatá meg. 19 évi tanári műkö a háború alatt tendeig. Öre vol felügyelője és v Több éven át v

Fontosabb műgyar nyelven az naptár. 3. A Ma méltatása. 4. A esperantó nemz olvasmányokkal hez alkalmazva, szótár. 7. Eszper kistálytan, beve hoz. 9. Porcian Naptár esperan Tanári székfo bember 28-ikán értekezésével.

Számos cikke és földrajz köré ven, hazai és kü Török Pétert temetik a Bethl uecai temetőbe. tanítványának is

◆◆◆◆◆

A szovjetk telek mell kötött a

A szovjetko szünetet kötött a szoviet feltéte Az előző álla ban a keleti va következő feltéte

1. A kínaiok 1921. évi pekin alapján az elő

2. A szoviet á annak helyette

3. A vita köve jet alattva

Litvinov kijele szky külügyi rovszka a rész szersmind a szo cia helyének me Az ügyet egy akariák vinni. A szimileg az össz tését és kitízi rendjére.

◆◆◆◆◆

— Kerti fény kalmi csoportf nál készit izlés fényképezési m lefon 12—00.

Souchong

a földrajzban mint a Jang-Tse-Kiang forrásvidéke szerepel. Ott mindenütt teát termelnek. A Jang-Tse-Kiang sárga vizén hatalmas vitorlások szállítják a teát a kiviteli kikötőbe. Ennek a vidéknek a teája jellegzetesen füstös, üdítő ízű, amit a hozzáértő nagyon értékel. Ilyen jellegű a mi

CHINA SPECIÁL KEVERÉKÜNK
5 dkg. P 1.30

Meinl Gyula r. t.
teabehozatala

DEBRECEN, Ferenc József ut 59
TELEFON: 493.

mányegyetemre iratkozott be ezután és ott 1877-83. között folytatott tanulmányai végzetével 1883. júniusában megszerezte tanári oklevelét. Egy évi önkéntesi szolgálatot teljesített ezután, letette a tisztvi vizsgát és tartalékos hadnagy lett. Tanári működését Budapesten kezdte, ahol a Till Mária magán-nőnevelő intézetben működött, majd 1883-ban a hajduböszörményi református főgimnáziumhoz választották meg rendes tanárnak. Itt működött 1896-ig, amikor az egyházkerület a debreceni református főgimnázium rendes tanárává választotta meg. 1913. szeptember elsején harminc évi tanári működés után vonult nyugalomba, a háború alatt azonban újra tanított két esztendőig. Őre volt a természetrajzi szertárnak, felügyelője és vezetője a Gyorsíró Egyesületnek. Több éven át volt a tanári kar jegyzője.

Fontosabb művei: 1. Bogárhatózó. (Magyar nyelven az első ilyen műve.) 2. Örök naptár. 3. A Magyar Fűvészkönyv botanikai méltatása. 4. A Debreceni Fűvészkönyv. 5. Az eszperanto nemzetközi segédnyelv nyelvutana olvasmányokkal és szótárral, a magyar nyelvhez alkalmazva. 6. Teljes eszperanto-magyar szótár. 7. Eszperanto szintakszis. 8. Módszeres kristálytan, bevezetésül az ásványtan tanításához. 9. Porciama Kalendaro. 10. Az Örök Naptár eszperanto nyelven, új átdolgozásban.

Tanári székfoglalóját Debrecenben 1896. november 28-án tartotta. „A lélekzészről” szóló értekezésével.

Számos cikkeket írt ezenkívül a természetrajz és földrajz köréből, valamint eszperanto nyelven, hazai és külföldi lapokba és folyóiratokba.

Török Pétert szombaton délután 3 órakor temetik a Bethlen ucai gyászházban a Hatvan ucai temetőbe. Tiszteletül kívül sok ezernyi tanítványának igaz részvéte követi a sírhoz.

A szovjetkormány szigorú feltételek mellett fegyverszünetet kötött a kínai kormánnyal

London, november 28.

A szovjetkormány bejelent, hogy fegyverszünetet kötött a mukdeni kormánnyal, amely a szovjet feltételeit elfogadja. Az előző állapot visszaállításával kapcsolatban a keleti vasutak tekintetében Mukden a következő feltételeket fogadta el:

1. A kínaiak hivatalosan beleegyeznek az 1921. évi pekingi és mukdeni egyezmények alapján az előző állapot helyreállításába a keleti vasutakon.
2. A szovjet által ajánlott vezérigazgató és annak helyettese visszahelyezendő hivatalába.
3. A vita következtében letartóztatott szovjet alattvalók szabadonbocsátandók.

Litvinov kijelenti, hogy a szovjet Simanovszky külügyi megbízottat küldi ki Chabarovszkba a részletek megbeszélésére s egy szerszámú a szovjet és Kína közötti konferencia helyének megállapítására.

Az ügyet egyszerűsíteni a Népszövetség elé akarják vinni. A Népszövetség főtitkára valószínűleg az összes taggal közli Kína előterjesztését és kitűzi az ügyet a januári ülés napirendjére.

— Kerti fényképfelvételeket családi és alkalmi csoportfelvételeket telefonhívásra házról készíttetéses kivételben NAGY IBOLYA fényképezési műterme, Rákóczi u. 35. sz. Telefon 12-40.

500 pengő büntetésre ítélték egy budapesti arisztokrata feleségét, mert titkos találkahelyet tart a lakásán és meg akarta vesztegetni a kötelességüket teljesítő detektíveket

Budapest, november 28.

Gróf Nyáry Rezsőné, nyugalmazott ország-bízári terembiztos felesége ellen feljelentés érkezett a rendőrségre, hogy lakásán titkos találkahelyet tart. Horka János és Deák Flórián detektívek a múlt év augusztusában megígyelték, hogy egy férfi és egy nő ment fel karonfogva Nyáryné Jókai ucai lakására.

A detektívek kérdőre vonták a grófnét, mire négy-öt darab tízpengőst akart adni a detektíveknek, hogy ne tegyenek jelentést a dolgról és ne zavarják a szerelmes párt.

Gróf Nyáry Rezsőné ellen kétrendbeli megvesztegetés vétségé miatt bünvádi eljárás indult. A grófné, aki titkos találkahely tartása miatt már büntetve volt, a büntetőtörvénysszak előtt megtartott főtárgyaláson nem ismerte el bűnösségét és azzal védkezett, hogy a detektívekről

azt gondolta, hogy azok magánkutatók, akik a nő férjének megbízásából jöttek.

Sebők minden gondolatát a szerelem töltötte ki -- állapította meg a családirtó katonáról az orvosszakértő

Budapest, november 28.

A katonai honvédtörvényszék előtt immár negyedik napja folyik Sebők Pál honvédtizedes családirítási bűnperének tárgyalása. Bíró Aladár alezredes hadbíró ma elsőnek Homok Mihály őrmestert hallgatja ki. Az őrmester a következőket vallja:

— 1927-ben ismertem meg Sebők Pált, az áltiszti iskolában, ahol mint vezető voltam. Szorgalmas, józan ember volt,

egy kissé nehézfellegű, de ezt annak tulajdonítom, hogy állandóan feleségének írt szerelmesleveleket és ez vonta őt el munkájától.

Horváth György őrmestert hallgatják ki: — Az áltiszti tanfolyamon ismertem meg, — kezdte Horváth. —

Mindig feleségéről beszélt, állandóan hozzá írt leveleket. Még óra alatt is könyvek helyett levelekkel foglalkozott és ezért elhanyagolta tanulmányait.

Az ügyész tesz fel most kérdést: — Tett említést magának felesége betegségről a vádlott:

— Igen, mondta, hogy eddig 80 pengőt költött el felesége betegségére, rázárán még 50 pengőt s azután kórházba viteti.

Horváth György né kihallgatása következik: — Sebőköt nem nagyon ismertem. Sebők né ellenben egyszer azt mesélte nekem, hogy édesanyja megígérte neki, hogyha elvállik Sebőkötől, akkor addig maradhat az apai házában, amíg el.

Én erre azt mondtam neki, hogy vajon szeret-e az urát, mert ha szereti, akkor ne váljon el tőle Margitka — mondtam.

— Nem szeretem, mert tönkretett egészségileg — felelte erre ő.

A botrány elkerülése végett kínált pénzt a két férfinak, akik azonban az ötven pengőt nem fogadták el.

A törvényszék a vádlottnak ezt a védekezését nem fogadta el, mert a tanúképpen kihallgatott detektívek határozottan állították, hogy Nyáryné előtt felfedezték kitértüket. A grófné különben is nem először került hasonló helyzetbe s mivel egyébként sem alacsony intelligenciájú nő, tudnia kellett, kikkel áll szemben. A bíróság ezért bünsőnek mondotta ki gróf Nyáry Rezsőnének a kétrendbeli megvesztegetés vétségében és az enyhítő körülmények figyelembevételével

ötsszáz pengő pénzbüntetésre és a viselt hivatal elvesztésére ítélte. Felelősséget felelt a tábla elé került gróf Nyáryné megvesztegetési ügye. A tábla Folkmann-tanácsa a törvényszéki ítéletet helybenhagyta. A másodfoku ítélet ellen Sándor László dr., a vádlott védője semmisségi panaszt jelentett be és így az íratok legfelső döntés végett felkerülnek a Kuriára.

Vitéz Szobótics elnök kérdez ezután: — Panaszkodott Sebőknek, hogy férje megfertőzte őt nemibajjal?

— Igen. El is mentünk a II. számú helyőrségi kórházba, ahol Sebőköt 1925-ben nemibajban kezelték. Ott azonban azt a felvilágosítást kaptuk, hogy csak válás esetén fognak Sebők nemibajjáról felvilágosítást adni.

Ezután Csizmadia Mihály szakaszvezetőt hallgatják ki.

— Milyen embernek ismertem Sebőköt? — kérdezi a tárgyalásvezető hadbíró.

— Igen becsületes ember volt. Nagyon takarékos, minden pénzt hazaküldte.

— Cívakodó természetű volt Sebők?

— Nem. Egy alkalommal azonban egy katonatársa tréfásan megjegyezte, hogy el fognak válni, Sebők, amikor ezt meghallotta, nagy botrányt rendezett.

Ezután az orvosszakértők mondták el véleményüket. Egybehangzó véleményük szerint

Sebők Pál teljesen normális ember, 28 hónapig volt a fronton, ez nagyon megviselte idegrendszerét, de azért teljesen beszámítható.

Felmentett a bíróság egy csecsemőgyilkossággal vádolt urileányt

Az orvosszakértők szerint a tapasztalatlan leány nem szándékosan okozta a katasztrófát

Szeged, november 28. Rendkívül érdekes gyermekölési bűnügyet tárgyalt a szegedi törvényszék Vild Károly tanácsa. Egy fiatal, 19 éves urileány került a bíróság elé, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy házasságon kívül született gyermekét

Ezt anyukámaga sültötte

Dr. OETKER-féle kuglófanyaggal.

Kérje minden fűszerkereskedésben a most megjelent 148 receptet tartalmazó, színes képekkel illusztrált **Dr. OETKER-féle RECEPKÖNYVET.** Ara 30 fillér.

Ha fűszeresnél nincs, forduljon közvetlenül hozzánk: **dr. OETKER A. gyárhoz** Budapest, VIII. Conti uca 25. szám.

Tettét erős felindulásban követte el. A védő: Mit gondolt orvosszakértő ur, hogy milyen szenvedély tartotta hatalmában Sebőköt?

Az orvosszakértő: Mint utóbb a tények bizonyították.

vádlott minden gondolatát a szerelem töltötte ki.

Az elhangzott tanuvallomások alapján módunkban volt meggyőződni arról, hogy a vádlott még a katonai tanfolyamokon is állandóan szerelmes leveleket fogalmazott.

— És meg van az orvosszakértő ur győződve, hogy Sebők tettét teljesen öntudatlanul követte el. — Kérde a védő — hiszen csak tegnap láttam láthatta, hogy milyen nagy emóciót keltett nála édesanyjának megpillantása.

Az orvosszakértő: Sebők hónapokkal előbb készült végzetes tettének elkövetésére. Tehát nem mondható, hogy tette elkövetésekor önkívületi állapotban lett volna.

Az orvosszakértő tanuvallomása után a katonai honvédtörvényszék különböző iratokat ismertet és a tárgyalást holnap reggelre halasztotta.

A fiatal lány beleszeretett egy nem tulságosan előkelő állású fiatalemberbe, aki szinte ellenállás nélkül vezette a tapasztalatlan lányt.

A szerelemnek nemsokára következményei mutatkoztak, a lány megdöbbenve ismerte fel a valóságot, de

nem mert szólni szüleinek, gondosan eltitkolta az eseményeket.

És szülei, környezete semmit sem vettek észre...

Rohamosan multak a hónapok, de a leány nem volt tisztában a dátumokkal. Egy délután erős görcsei jelentkeztek, édesanyja valami ártatlan háziszert itatott vele.

A nagy fájdalomtól kíntott leány az utolsó percig titkolni tudta a valóságot.

Becsukta maga után az ajtót és nemsokára félig ájultan életet adott gyermekének. — Anyja benyitott hozzá, de csak akkor vette észre a valóságot, amikor a kiömlő vér már elborította a padlót. Esméletlenül emelték fel a halálsápadt leány-anyát és édesanyját, aki szintén elájult.

Fejtelenség, kapkodás, zokogás uralkodott az uri házában és a magzat ott fektett a földön.

Csak órák múlva tértek a házeliek

Az esseni vásárcsarnok képe a nagy gáztartály robbanás után.

annyira magukhoz, hogy orvost hívtak. A gyermek azonban ekkor már halott volt.

Az ügyészség vádat emelt: gyermekölés büntette miatt. Sápadtan, szemlesítve állott a bíróság előtt a 19 éves leány-anya.

A vád azt igyekezett bizonyítani, hogy a fiatal leány igenis tudta, hogy mit cselekszik és azért nem hívtak sem szülész-nőt, sem orvost, mert az volt a szándéka, hogy az újszülöttet ilyen módon elpusztítsa. A védelem sorra cáfolta a vád adatait. Bizonyította, hogy a leány mindent titkolt szülei előtt és azok semmit sem vettek észre.

Mikor bekövetkezett az esemény, a nagy fájdalomtól elvesztette eszméletét, előbb pedig a kimerültség megbénította, szólni sem tudott, de nem is mert segítséget hívni.

Az orvosszakértők olyan véleményt adtak, hogy a fiatal leány nem lehetett tisztában a terhesség előrehaladott állapotával és mert szülész-nőt nem hívtak, hozzátartozóinak sem szólt, szándékosságáról nem lehet beszélni.

A törvényszék hosszas tanácskozás után a fiatal leányt fölmentette a vád alól azzal az indoklással, hogy valamely szándékos cselekmény nem állapítható meg. — Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a felmentés jogerős.

Dr. Kuthi Sándor tb. tisztí fő- ügyész előadást tartott a buda- pesti egyetemen

Budapest, november 28. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem magánjogi szeminariumának meghívására dr. Kuthi Sándor debreceni ügyvéd, városi tb. tisztí főügyész előadást tartott a nemzetközi magánjog területi kérdéseiről, különös tekintettel az amerikai unifikációs mozgalmakra. Az érdekes illusztrált előadásért dr. Szladiács Károly egyetemi tanár mondott köszönetet az előadónak.

Három hónapi fogház a légyapapír elsikkasztásáért

Holländer Henrik debreceni kereskedő ellen feljelentést tett sikkasztásért a budapesti Titán-cég, hogy nagyobb mennyiségű légyapapírt és más árut vett át bizományba és azt elsikkasztotta. Az áruk ellenértékével többszöri felhívásra sem számolt el és a kapott árut sem szolgáltatta vissza.

A debreceni törvényszéken most tartották meg a tárgyalást és mivel a vádlott nem tudta magát tisztázni a vád alól, a bíróság elítélte három hónapi fogházra. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezést jelentett be.

Halálra forrázta magát egy 6 éves kisfiu

A debreceni ügyészségnek jelentették Hajdúsámsonból, hogy ott Monostori Jánosné lakásán halálra forrázta magát egy hat éves debreceni menhelyes gyermek, Máté Sándor. A csendőri nyomozás során megállapították, hogy Monostori Jánosné, akihez a gyermek gondozásra volt kiadva, nagymosást rendezett és a forró vízzel telt teknőt egy alacsony székre helyezte el. A szobában játszódozó 6 éves gyermek belekapaszkodott a teknő szélébe és magára rántotta a forró vizet, mely olyan súlyos égési sebeket okozott a gyermek testén, hogy a gyors orvosi segítség sem tudta megmenteni az életnek.

Dr. Preinesberger Jenő vizsgálóbíró a csendőri jelentés alapján elrendelte a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek haláláért.

Gyászrovat

Kecskeméti József életének 2-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor lesz a Kossuth uccai temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Gebauer Károly temetkezési vállalat rendezi.

Regada Ede életének 74-ik évében elhunyt. Temetése e hó 29-én lesz délután fél 3 órakor a Szentanna uccai temető halottasházából, a róm. kath. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Török Péter ref. főgimnáziumi tanár, életének 74-ik évében elhunyt. Temetése e hó 30-án délután 3 órakor lesz a Bethlen ucca 30. sz. alatti gyászszobából, a ref. egyház szertartása szerint. A temetést Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Fényi Gábor életének 84-ik évében elhunyt. Temetése e hó 29-én délután 3 órakor lesz a Virág ucca 25. sz. gyászszobánál tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe. A temetést Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

Névnapi ajándékok

Necasserek, manikűr és fésűkasztrák, retikülök, pénztárcák mono rammal

Feuermann

bőröndösnél, Piac u 26-28. (Gambirinus passaga)

Izgalmas jelenetek tarkították a Czutrin-féle sikkasztási bünper csütörtöki tárgyalását

Czutrin sirva fakadt Kun Alfréd terhelő tanuvallomása után — Ez az ember, aki tudhatna rajtam segíteni, de nem segít — mondta Czutrin — Gerő szerint neki az az egyetlen hibája, hogy nagyon gyenge volt Czutrinnal szemben

Csütörtökön délelőtt folytatták a tárgyalást a Czutrin-féle bünperben és letárgyalták az utolsó vádpontokat is. Áron Sándornak és Schirff Henriknek az ügyével foglalkozott a tanács. A vádak szerint Schirff Henrik 1927-ben a banktól felvett 4000 pengőt buzaszállításokra és 600 pengőt tömegvásárlásra. A megbízások elvégzését Áron is vállalta, de nem szállították az árut. A pénzt saját céljaira fordították. Áron Sándor elmondta, hogy a 4000 pengőt Schirff vette fel, a 600 pengős tételről nincs tudomása. Schirff kijelentette az elnök kérdésére, hogy tényleg ő vette fel a 4000 pengőt, de átadta Áron Sándornak. A 600 pengős tételről nincs tudomása és a felmutatott bizonylatról azt állítja, hogy hamisítvány. Czutrin és Gerőek nem tudnak a tételekről semmit.

A 49. vádpont szerint Áron Sándor 1000, 1500, 1000, 500 és 1200 pengős tételeket vett fel a pénztárból buzaszállításra, de nem szállított le árut. Áron e tételekkel kapcsolatban előadta, hogy a pénzt Czutrin utalta ki és az összegeket a hajduszoboszlói Czutrin villa építésére használták fel. Schirff megerősíti Áron vallomását és hangsúlyozza, hogy a villa építésére kellett a pénz.

Czutrin Andor elmondja, hogy ő a pénzt buzaszállításra utalta ki Áronnak és az volt a megállapodás, hogy egy összegben fizeti a villa építési költségeit az építkezés befejezése után.

Áron Sándor tagadja, hogy ilyen megállapodás történt volna s előadja, hogy mindig pénteken, vagy szombaton vette fel a pénzt, mikor a munkások heti bérét fizetni kellett.

Jeney tanácselnök a déli szünet után Németh Lajos debreceni Máv raktárfelügyelőt hallgatta ki arra vonatkozólag, hogy Kalmár István kérésére nevezett-e ő meg olyan megbízható vasutast, aki pénzes leveleket szállíthat Budapestre. A tanu előadta, hogy ő ismeri Kalmár Istvánt szállításokból kifolyólag, arra nem emlékszik, hogy Kalmár megbízható vasutas megjelölésére kérte őt, aki pénzes levelet kézbesítene Budapestre. Az elnök szembebesíti Kalmárt a tanuval és Kalmár szemébe mondja, hogy volt nála és kijelölt egy vasutast, aki azután vállalkozott a levél továbbítására.

Tanu: Hozzám ilyen kéréssel nem jött, mert ha jött volna, kikérgettem volna.

Kalmár Ferenc főkalauz, tanu elmondja, hogy ő vitt fel Budapestre levelet, a levelet Kulcsártól kapta, de hogy mi volt a levélben, ő azt nem tudja. Kulcsár azt mondotta neki, hogy lekérte a postát, e levél nagyon fontos, szükséges, hogy még aznap lekézbessítse.

Lengyel László főkalauz, tanu elmondja az elnök kérdésére, hogy nem emlékszik arra, hogy leveleket vitt volna fel

Budapestre a vonattal. Kulcsár altisztet ismeri, de nem emlékszik vissza, hogy adott-e neki levelet.

Kulcsár: Én úgy emlékszem, hogy átadtam egy levelet.

Szűcs Elek főkalauz elbeszéli, hogy Kulcsár altisztől kapott egy kék színű borítékot, mely Kulai Pál címére szólt. Kulcsár neki azt mondta, hogy fontos iratok vannak benne és személyesen adja át Kulainak. A levelet ő felvitte a déli gyorsral és azonnal lekézbessítette Kulainak.

Gyenge Gyula főkalauz határozottan állítja, hogy Kulcsár neki egy levelet adott át, amelyben valami volt, hogy pénz-e, azt ő nem tudja. A levél Kulai Pálnak szólt, annak Thököly uti lakására. A levelet átadta és elismervényt is kapott.

Kulcsár: A borítékban pénz volt, magam tettem bele, én pecsételtem le.

Kulai felugrik a vádlottak padjáról s ingerült hangon kiáltja: Sajnálom, hogy nem esküdhetem meg rá, de határozottan állítom, hogy pénzt soha levélben nem kaptam.

Kulai ezután Kulcsártól kérde: Igaz-e, hogy maga Czutrintól ellenszolgáltatásokat kapott?

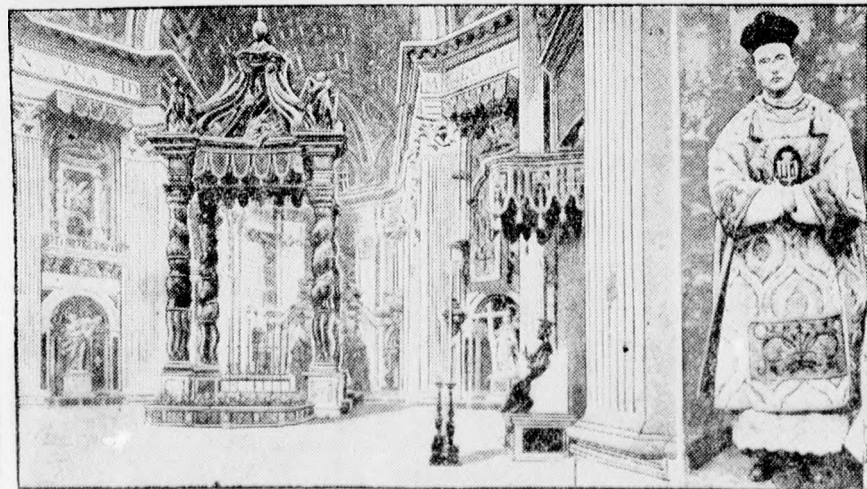
Kulcsár: Én csak annyit, amennyit egy más igazgatótól is szoktam kapni.

Czutrin a tanácselnökhöz: Én Kulcsárnak nem adtam ellenszolgáltatást, csupán megbízások elvégzése után járó borralót, ajándékokat éppúgy kapott, mint a többi tisztviselő. Kulcsár volt az, aki először jelentette Balla igazgatónak, hogy pénzesleveleket továbbított Budapestre vasutasok útján.

Szóllósi Márton sarkadi lakos, tanu az elnöknek arra a kérdésére, hogy 1928-ban kapott-e Kulaitól postán 5000 pengőt, elismeri, hogy kapott, de tartozását adta meg Kulai az 5000 pengővel. Vallomására megesküdött.

Czutrin Margit előadja, hogy tud arról, hogy Czutrin éjszakákat töltött a bankban és sokat volt Gerőnél. Egyszer berohant hozzájuk Gerő és azt mondták, hogy Czutrin Andor sikkasztott, csalt és valami iratokat követelt. Tudomása van arról is, hogy Czutrin Andor címére Kulai sok táviratot küldött. Beszélt a bátyja arról, hogy Gerő tözsdézett Kiss Imre és Kósa László álnéven. Arról nem hallott, hogy Friedländer és Kulai ugyanigy csaltak volna. Vallomására megesküdtek.

Következő tanu Kun Alfréd debreceni lakos, ügynök, az elnök kérdésére elmondja, hogy nincs tudomása arról, ki adott pénzt Czutrinnak. A rendőrségen tett vallomását Kun Alfréd nagyjában fentartja. Előadja még, hogy Friedländer tudomása szerint nem folyt be terményüzletekbe, mivel a gyapjuosztály ügyeit intézte.

A római Szent Péter templom belseje, ahol legutóbb revolveres merényletet követett el egy svéd nő Smith püspök ellen. Jobboldalt György bajor herceg, prelátus, aki lefegyverezte a merénylő nőt.

Elnök: Tud-e arról, hogy Gerőnek volt egy intim lakása a Garai uccán?

- Igen, én béreltem ki.
- Ki fizette?
- Én.
- Ki adta a pénzt?
- Czutrin.

Vallomása további részében elmondja Kun Alfréd, hogy egy alkalommal Császarszállásra küldte őt Czutrin, egy előre megfogalmazott táviratszóveggel és azt a megbízást adta neki, hogy Császarszálláson adja fel Debrecenbe a Gerő címére. A táviratot fel is adta. Budapestre vitt fel pénzt Kulainak, hamis név alatt utalták át.

Aczél Jenő dr. védő azt kívánja a bíróság előtt bizonyítani, hogy Kun Alfréd vallomását nem lehet elfogadni, mert a tanu az emlékező tehetsége állandóan cserbenhagyja. Kérdést intéz a védő a tanuhoz, hogy szenved-e olyan betegségben, mely emlékező tehetségét károsan befolyásolja és néha teljesen elfelejtkezik a történetekről. A tanu beismeri, hogy néha tényleg baj van az emlékező tehetségével.

Dr. Aczél Jenő hatóságai orvosi bizonyítványt csatol be, mellyel bizonyítani akarja, hogy Kun Alfréd memóriájával tényleg baj van.

Czutrin Andor Kun Alfréd vallomása után felindulástól remegő hangon mondja:

— Kun Alfréd szökésemről tudott, ő nekem bizalmasom volt. Nagy pénzt kapott, hogy engem elárult és tudatta külföldi lakásom címét, ő kísért engem ki szökésemtől a vonathoz, mikor elhagytam Debrecen a többiek rábeszélésére és itt hagytam beteg édesanyámat. Ez az ember, aki tudhatna rajtam segíteni, de nem segít.

Czutrin Andor itt sirva fakad s zokogva ül le a vádlottak padjára.

Kun Alfréd szembebesítéskor szemébe vágja Czutrinnak, hogy nem tudott arról, hogy ő szökni készül, mert ha tudta volna, feljelentést tett volna ellene.

Gerő László hazugságnak minősíti Kun vallomását és elmondja, hogy neki csak egy hibája volt, hogy nagyon gyenge volt Czutrinnal szemben. Célzattal csináltak mindent, mondta, hogy a kezükben tarthassanak és családomon keresztül menekülhessenek majd, ha baj támad.

Az elnök kérdésére Kun Alfréd még megjegyzi, hogy a szökés előtt a bankban volt ő is, mikor utlevélügyben tárgyaltak Gerő és Kulai jelenlétében. Elmondja, hogy Czutrin szökése után pénzt kapott a bankból azért, mert megmondta, hogy Czutrinnal hol lehet megtalálni és ő is utána ment egészen Pozsonyig, ahol beszélt is Czutrinnal rokonával, akinél a továbbbőszők Czutrin megszállt. Pozsonyban tudták meg, hogy Czutrin Hamburgba ment.

Gerő: Az igaz, hogy Kun közölte velünk Czutrin szökésének irányát, ő jelentkezett és egy ügyvéd mondta, hogy ennek az embernek pénz kellene és akkor megmondaná Czutrin címét. Kapott is 1000 pengőt.

Kun Alfréd: Nem is igaz, csak 500 pengőt, a többit csak később.

Aczél Jenő dr. védő kéri a bíróságot, hogy tekintettel a gyenge memóriájú Kun Alfrédra, ne eskessék meg, annál is inkább, mert nyereségvágyból elkövetett büncselekmény miatt folyik ellene eljárás.

A bíróság nem fogadta el védő indítványát, de nem is eskette meg a tanut, mivel megeskütését kérő indítvány nem hangzott el.

Grósz Zoltán tanu elmondja, hogy könyvelő volt annak idején Czutrinnal mellet, de Czutrin nem szerette és el is helyezték őt a Czutrin kérésére. Czutrin üzletkötéseit bizalmatlanul nézte, szólt Gerőnek, de az leintette, hogy ne áskálódjon mindig Czutrinnal szemben.

A tanácselnök este 6 órakor befejezte a tárgyalást és folytatását péntekre tűzte ki.

Megnyílik
szombaton, folyó hó 30-ikán

Del-Ka

Magyarország
legnagyobb cipőkereskedelmi vállalatának
fióküzlete

Debrecenben,
Piac ucca (Ferenc József ut) 16.
az Alföldi Takarékpénztár palotájában.

A frontarcosok panaszainak minden miniszteriumban külön referense lesz

Ezért két esztendővel, 1927-ben történt, hogy a magyar frontarcosok Münchenben, a volt szövetségesek frontarcosainak részvételével hatalmas arányú gyűlést tartottak. Erre a gyűlésre, természetesen, meg akarták hívni a magyar frontarcosokat is és abban a hitben, hogy a világháború legendás magyar hősei — na nem is kimondottan az aceisások, vagy frontarcosok koznásznalatu elnevezése miatt, de már reggen megalkotották a maguk nacionalista szervezetét — megajánlották vitéz Borbély-Maczkay Eminek, a MOVE országos elnökének, hogy volt azután a világ minden tájáról összerögzített frontarcosok csatlakozása, amikor az úrresen megjelent vitéz Borbély-Maczkay Emil elmondotta, hogy a MOVE ugyan nacionalista egyesület, de nem a frontarcosoké, mert a kormány szigorú tilalma miatt ilyen szervezet Magyarországon meg nem is működik. Hogy mit gondolhattak rojuk a müncheni frontarcos-gyűlés tagjai — kik között európai hírű politikusok is voltak szép számmal —, az elképzelhető. A világon már mindenütt megalakulhattak a frontarcosok szövetségei és mindenütt tizezres dandárokban vonulhatnak fel a megszervezett nacionalista tömegek a világháború hőseinek erkölcsi és szociális védelmében, csak Magyarországon nem, mely a négyesztendő küzdelemben a legtöbb vért ontotta s a legnagyobb hősiességet tanúsította.

Néhány hónappal ezelőtt, amikor a kormány engedélyével a MOVE vezetősége a frontarcosok megszervezését végül is megkezdte, már az első napokban nyilvánvaló volt, hogy arányaiban és jelentőségében olyan mozgalom indul utra, amelyhez hasonló hiába keresünk Csonkajáráson a tömegmozgalom történetében. Az első héten ötezer frontarcos jelentkezett felvételre, ma tizezren felül van az igazolványos és jelvényes frontarcosok száma s a vidéki szervezetek igénylésére több, mint negyven ezer személyi lapot küldött szét a központi vezetőség.

A MOVE országos központjában Kertész Elemér ügyvezető-alelnök kénytelen volt új munkaerőket beállítani, hogy fennakadás nélkül elvégezhesse az adminisztráció hatalmas munkáját, melynek legfelsőbb irányítása vitéz Borbély-Maczkay Emil országos elnök minden erejét és idejét igénybe veszi. Minthogy az ország ezidőszent leghatalmasabb tömegmozgalma bontakozik ki a MOVE Podmaniczky uccai székházában, jogosan érdeklő a magyar társadalmat, hogy milyen célokkal indul ez a mozgalom s hogy ennek a nacionalista szervezkedésnek a keretét meg tudja-e a vezetőség azzal a szociális tartalommal tölteni, mely nélkül egy komoly frontarcosmozgalom el sem képzelhető. Kérdést intéztünk tehát ezirányban vitéz Borbély-Maczkay Emilhez, a frontarcosok országos elnökéhez, aki a mozgalom céljairól és elsősorban arról, hogy az erkölcsi és anyagi érdekeikben tizenegy év óta mellőzött frontarcosok sérelmét milyen gyakorlati uton óhajtja orvosolni, a következőképpen nyilatkozott:

— Elsősorban arra törekszem, hogy minden miniszteriumban egy magasabb állású megbízott legyen, aki az illető miniszteriumhoz tartozó és a frontarcosokat érintő ügyeket soronkívül és a lehető legnagyobb megértésével a kezébe veszi.

— A frontarcosok ügyeket, sérelmeket és panaszokat itt a szervezetben belül osztályozzuk és ezeket a kijelölt delegáltakhoz juttatjuk. Természetesen minden erőnkkel arra törekszünk, hogy ezek a frontarcosok ügyek vitéz Borbély-Maczkay Emil megbízott miniszteriumi delegátusok maguk is frontarcosok legyenek, mert hiszen a frontarcosok baját elsősorban ezek tudják igazán megérteni.

— A frontarcosok sérelmeit három kategóriába sorozzuk. Az első kategóriába tartoznak a közalkalmazottak, akik ugyan aránylag még a legmértányosabb elbánásban részesültek, amikor a hadipótdíjat részükre megszavazták, de ezen a csekély összegben túl rengeteg elöljuttatási és nyugdíjügyi, vagy egyéb szolgálati viszonylatukban maradtak vissza érdemtellenül.

— A második kategóriába tartoznak a magánalkalmazottak. Ezeknek a panaszai és sérelmei olyan dzsungel, hogy hirtelen át sem lehet tekinteni. A hadipótdíj elismerésében nem részesülnek, amellyel pedig az egyes vállalatok és munkaadók személyeinek teljesen ki vannak szolgáltatva.

— A frontarcosok legszomorúbb és a leg-sürgősebb segítségére szoruló kategóriába azokat soroljuk, akik minden megélhetés nél-

kül, állástalanul tengik egyik napról a másikra életüket. Ezek azok a frontarcos-csoportok, melyeknek ügyét elsősorban igyekezünk megsegíteni, azonban hangsúlyozom, hogy ennek a rendkívül nehéz és kényes problémának a megoldását kizárólag intézményesen gondolom, mert hiszen a panaszok és sérelmek óriási számát tekintve, az ügyekkel egyenként foglalkozni nem is lehet.

— Hogy milyen uton-módon gondolja a frontarcos szövetség a magánvállalatokkal szemben azt az elvet érvényesíteni, hogy az elöljuttatásokról és az alkalmazásokról elsősorban frontarcosok jöjjenek számításba,

erre nézve csak azzal felelhetek, hogy a törvényhozás útján. Ezt a kérdést a parlament előtt feltétlenül le akarjuk tárgyalni és a frontarcosok érdekeit megnyugtató módon biztosítani.

— A földbirtokreform végrehajtása ellen elhangzott azon panaszokkal szemben, hogy úgy a rokkantakat, mint a frontarcosokat tömegesen mellőzték, álláspontom az, hogy tudomásunk van hasonló sérelmekről, mert hiszen ilyen megkeresések hozzánk is tömegesen érkeznek, amelyeket szintén összegyűjtünk és minden erőnkkel igyekezünk meggyőzni az illetékes köröket arról, hogy ennek a kérdésnek

a méltányos megoldása nemcsak nekünk, hanem az egész országnak az érdeke. Hasonlóképpen igyekezünk segítséget nyújtani a frontarcosoknak az állami koncessziók ügyében is, italmelési engedélyek kiutalásánál, trafikok engedélyezésénél stb., de hangsúlyozom, hogy mindezt a kormánnyal összhangzásban és egyetértésben, hogy a nemzeti erők tömörítésének ezzel is szolgálatot tegyünk.

Belépésre jelentkezések Budapesten a MOVE frontarcos csoport, VI., Podmaniczky u. 45. II. e. 26. sz., vagy Debrecen és vidékére a szervező tisztnél, Kegyes Ferenc sarkóráktár, Ferenc József u. 58.

A tuberkulózist új gyógymóddal: a plombálással gyógyítják az Augusztia szanatóriumban

Dr. Balkányi Pál, a szanatórium sebészeti osztályának vezetője a jövő hét csütörtökjén hozza nyilvánosságra az új gyógymód által elért szép eredményeket — A legmodernebb eszközökkel folyik a gyógyítás a tüdővész elleni küzdelem fellegvárában, az Augusztia szanatóriumban

Az Augusztia szanatórium folyosóin vidám élet uralkodik a késő őszi enyhe napokban. A szanatórium hatalmas szárnyai, amelyekkel mintegy a napot öleli fel, felfognak minden melegséget. A legkisebb napsugárban már langyos itt a levegő, a szanatórium folyosóin belül pedig még a tél legridegebb napjaiban is folyik a vidám beszéd. A téres, világos hallban állandóan nagy csoportokban beszélgetnek a betegek a fekvőkurától kipihentén, felrészültén. Benn, az ebédelőben már csörögnek a tányérok, készül az egyszerű, de izos, tápláló étel. Mindenütt rend, tisztaság: a tüdőbetegség elleni küzdelem fellegvárában vagyunk.

Csak a nagyon messze külföldi és a lakos nem tudja azt, hogy az Augusztia szanatórium nemcsak mintaszerű rendben tartott erősítő intézet a tüdőbetegek részére, nemcsak rendszeres szanatóriumi kezelést ad, hanem a legmodernebb, legújabb gyógyító módszerekkel igyekszik visszaadni ápoltságát az egészséget. Nem egyszer volt szó már azokról a szép gyógygyógyászati eredményekről, amelyekkel alátámasztotta egy-egy új gyógyító eljárás kitünőségét az Augusztia szanatórium s nem egyszer történt, hogy fontos elvi és gyakorlati jelentőségű kutatások végső konkluzióit publikálta a szanatórium kitűnő orvosi kara. Az Augusztia szanatóriumnak van ezenkívül még egy külön hivatása is: figyeli és számontartja a tuberkulózis debreceni terjedését, vagy csökkenését, gondosan számontartja és erősíteni igyekszik azokat a tényezőket, amelyek megakaszthatják utjában Debrecennek ezt a pusztító rémet. A szanatórium léte, munkája állandó figyelemmel, felkiáltójele, amely a veszedelmet jelzi, sürgeti, intés, parancs, amelynek engedelmessé kell.

Az Augusztia beteget maguk ismerik a szanatórium kitűnő gyógyeredményeit s nagy bizalommal várják gyógyulásukat. Természetesen, hogy minden újonnan bevezetett gyógyítást megbeszélnek egymás között, a fanatikusok hitével bizakodva a dr. Geszti József igazgató főorvos vezetése alatt dolgozó orvosi kar tudásában: Ilyen beszélgetés adta a kezünkbe a szanatóriumnak még egy hétig félve őrizendőt: hogy egy egészen új, Magyarországon még csak Budapesten bevezetett tuberkulózis-gyógyítást alkalmazott hónapok óta a debreceni szanatórium s most már abban a helyzetben van, hogy az elért, szép eredményeket

publikálhatja.

Az új gyógymód, amelyről szó van, a tüdő kavernáinak plombálás után való gyógyítása, Sauerbruch berlini professzor tartott nemrég Budapesten erről az új, ragyogó eredményeket elért gyógyítástól érdekes előadást s az előadottak megerősítésére budapesti eredményeket hozott fel. Az előadás végén bemutatott a professzornak dr. Balkányi Pált, az Augusztia szanatórium sebészeti osztályának főorvosát, aki elmondta, hogy ő is gyógyított már az új gyógymóddal szerint s szép eredményeket is ért el. Sauerbruch professzor számára nagy meglepetés volt ez a közlés, hiszen annyira új dologról van szó, hogy el sem képzelheti: ilyen modern gyógyító módokat is alkalmaz egy magyar vidéki szanatórium.

A kaverna üreg, amely a tüdőben a kór ronsoló hatása folytán támad s az az eset, amelynél már kaverna is kimutatható, meglehetősen előrehaladt stádiumába tartozik a tuberkulózisnak. A kaverna rendkívül veszélyes s az orvosi tudomány már számos módszert talált arra, hogy a megtámadott tüdőt nyugalmra kényszerítse s ezzel alkalmat adjon a gyógyulásra, a kaverna beforradására. Egyik ilyen módszer a pneumothorax. Ennél a mellkas alsó részét levegővel töltik meg s így préselik össze, helyezik munkánkülvül a tüdőszárnyat. A másik a melkast mozgató rezekszimhoz vezető ideg elvágása. Ez által a rezekszim izom felnyomul, tétlenné válna, tétlenné teszi magát a tüdőszárnyat is.

A plombálás újabb és jobb módszer: gyúrható paraffinnal kap itt plombát a beteg rész s így kényszerül tétlenségre.

A szanatórium újabb gyógyító módja felől kérdést intéztünk dr. Balkányi Pálhoz, a sebészeti osztály főorvosához, aki azonban nem sokat mondott el a tüdőkavernák plombálás útján történő gyógyításáról.

— Nagyon sajnálom, — mondotta, — a nyilvánosság számára nincs egyelőre mondani valóm. A jövő hét csütörtökjén az orvosszövetség debreceni csoportjában tartok a tüdő plombálás után való gyógyításáról előadást s addig természetesen nem hozhatom nyilvánosságra az eddig elért eredményeket. Nem tagadhatom le, hogy valóban folytattunk kezelést ezzel az új, egészen modern gyógyítással s igaz az is, hogy vannak nagyon jó eredményeink. Ezeket azonban csak az előadás

publikálhatom. Egyelőre csak annyit, hogy elért eredményeinkkel úgy dr. Geszti igazgató ur, mint én, meg vagyunk elégedve.

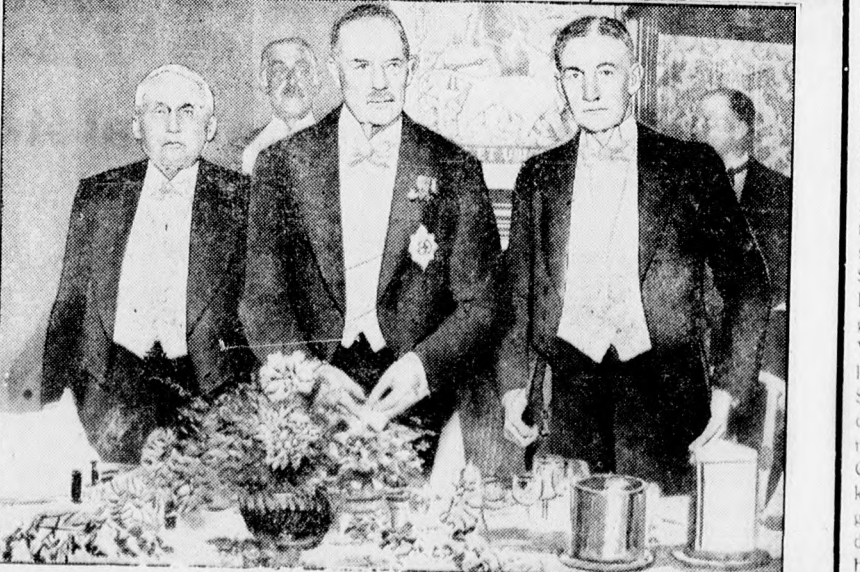
A nyilvánosságnak tehát egy hetet kell várnia az új tüdőbetegség gyógyítás eredményeinek közzétételére. De ott, a szanatóriumban már ismerik az eredményeket a betegek s reménykedve gondolnak az új lehetőségre, amely által visszanyerhetik az élet legnagyobb kincsét: az egészséget.

A debreceni dalosversenyen nyertes dalosgyűlések hangversenyt adnak Budapesten

Vitéz Horthy Miklós kormányzó állandó fővédősége és Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter állandó védősége alatt álló Országos Magyar Daloszövetség Budapesten, december 7-én, szombaton este fél 8 órakor a fővárosi Vigadó összes termeiben Szentgyörgyi László hegedűművész közreműködésével diszhangversenyt rendez, amelyen a debreceni XXII. országos dalosversenyen első díjat nyert dalárdák adják elő azokat a dalműveket, amellyel az első díjakat elnyerték.

A hangverseny tiszta jövedelmét a Magyar Dalosok házalapja javára fogják fordítani.

- A hangverseny műsora a következő: 1. Erkel: Himnusz. Előadja az összkar. 2. Szabados: Híszkegy. Előadja az összkar. 3. a) Sztójánovits: 1. Fekete szem északaján... 2. Érik a buzakalász. b) Demény-Székely: 1. Megyen már a hajnalcsillag felé. 2. Ésik eső szép csendesen. Népdalok. Előadja az összkar. 4. A kezdő csoport győztese, a Zugligeri Erdei Visszhang Dalkör, előadja: a) a kezdő csoport kötött karát: Endre Gyula: Népdalok. Vezényel: Faragó József, a Dalkör karnagya. 5. A népdalegyveleg csoport győztese, a Jászberényi „Palotási” Dalkör, előadja: a) a népdalocsoport kötött karát: Zöld Károly: Népdalegyveleg. Vezényel: Berzatty László, a Dalkör karnagya. 6. A könnyebb műdal csoport győztese, a Dunakeszi Máv. Magyarság Dal- és Önképző Egyesület, előadja: a) a könnyebb műdal csoport kötött karát: Szabados Béla: Örök határ. Szövegét írta: Agyagfalvi Hegyi István. Vezényel: Müller Károly, az Egyesület karigazgatója. 10 perc szünet. 7. A nehéz műdal csoport győztese, Budapest Székesfőváros Elektromos Műveinek Testvezető Egyesülete Dalkara, előadja: a) a nehéz műdal csoport kötött karát: Szánta Sándor: Hegyi beszéd. Szövegét írta: Szabados Mihály. Vezényel: Müller Károly, a Dalkör karigazgatója. 8. a) Hubay: Zephr. b) Schubert-Friedberg: Rondo Tarantelle. c) Sarasate: Zapateado. Előadja: Szentgyörgyi László hegedűművész, zongorán kíséri: Szentgyörgyi Erzsébet. 9. A kormányzói vándordíj győztes, az Egri Dalkör, előadja: a) a kormányzói díjocsoport férfikarának kötött kórusát: Demény Dezső: A Tamási bíró háza. b) Siklós Albert: Kuruc rapszódia. Vezényel: Huszthy Zoltán, a Dalkör karnagya. 10. A vegyeskari csoport győztese, a Szegedi Dalárda Vegyeskara, előadja: a) a vegyeskari csoport kötött kórusát: König Péter: Virasztók éneke. Szövegét írta: Juhász Gyula. b) a kormányzói díjocsoport vegyeskarának kötött kórusát: Demény Dezső: A Tamási bíró háza. Vezényel: Csomák Elemér, a Dalárda karnagya. 11. A királydíjas csoport győztese, az Állami Gépgyári Acélhang Dalekylet, előadja: a királydíjas csoport kötött karát: Noseda Károly: Husvétli harangok. Szövegét írta: Ábrányi Emil. Vezényel: Noseda Károly (szerző), a Dalekylet karigazgatója. 12. Egressy: Szózat: Előadja az összkar.

A Kellogg-paktum megteremtője Londonban. — A Pilgrun Club ünnepi lakomát rendezett Kellogg tiszteletére. Balról jobbra: Kellogg, lord Desborough és Dawes nagykövet.

Most jó kö...

ha
KERES
ÉS KÖNY
Gárdonyi Gez
Mikszáth Kálm
Harsányi Kálm
Révai Kereske
Mezőgazdaság
Jókai összes n
ben;
Csató összes n
Klasszikus Rej
Klasszikus Kéj
Herceg Ferenc
ezenek kívül e
irodalmi, jog

Aczél Széche

(A KISTI

Meghalt

Altalános és c
recében csütört
Fenyves Sándor
védés után elhun
kereskedő társas
közétség életében
vezető szerepet
esélyes, invenció
Urídívatizlete és
évig valóságos
sőbb az Erzsébet
nosa lett, míg n
mult az üzleti és
debreceni zsidó
ugyanolyan lelke
töltötte be, mint
let elnöki állású
távolabbi rokona
börította elsősor
sét, Fenyves Sán
továbbá gyerme
Fenyves Imrét. E
A temetés pon
pitották meg, de
zik örök nyugala

Az iparra é...

szabályoknak, tő
elvi határozatokn
gozott nagy töm
az eligazodás. E
eljárás nehékes
gyakran fennakad
sokra nézve hatá
okot.

E panaszok mé
ság és a kereske
telt kérésére elha
ügyi miniszter a
hályoknak és el
összegyűjtéséi, r
lentéses elvi hat
tartandóknak m
anyagnak betitrel
kinyomatását és
szere rendelkezés
a kereskedelem
körü szerkesztő
munkálatokat má
hogy e munkáva
jön.

A joganyag fe
tényi, hogy a m
figyelembevételév

— Kiállítás a
termében. Szomb
egyház tanácsster
hátrész tanácsos
lelenlétében dr.
nyitja meg a le
kat a mai napon
át a rendezők. B
pénzadományokat
ség.

Most jól értékesítheti könyveit,

ha nekünk eladja. KERESÜNK MEGBIZÓINK ÉS KÖNYVTARUNK RÉSZÉRE. Gárdonyi Géza összes műveit; Mikszáth Kálmán összes műveit; Harsányi Kálmán összes műveit; Révai Kereskedelmi Lexikont; Mezőgazdasági Lexikont; Jókai összes munkáit 100, vagy 50 kötetben;

Csató összes munkáit; Klasszikus Regénytár összes munkáit; Klasszikus Képtár összes munkáit; Herczeg Ferenc összes munkáit; ezeken kívül egyes, vagy sorozatos szép-irodalmi, jogi, vagy technikai munkákat.

Aczél Antiquárium

Széchenyi u. 2. szám (A KISTEMPLOM MÖGÖTT.)

Meghalt Fenyves Sándor

Általános és ösztönös részvételt keltett Debrecenben és környékén az a szomorú hír, hogy Fenyves Sándor 75 éves korában hosszu szenvedés után elhunyt. Fenyves Sándor Debrecen kereskedő társadalmában és az izraelita hitközség életében hosszu évtizedeken keresztül vezető szerepet játszott. Példaképe volt a becsület, invenciózus magyar kereskedőnek. Urilivaltúle és férfinaszabása közel negyven évig valóságos fogalom volt Debrecenben. Később az Erzsébet gözmalom igazgatótulajdonosa lett, míg néhány évvel ezelőtt visszavonult az üzleti életről. Sokáig alelnöke volt a debreceni zsidó hitközségnek és ezt a tisztelet ugyanolyan lelkesedéssel és áldozatkészséggel töltötte be, mint a Zion betegsegélyező egyesület elnöki állását. Halála tisztelői, barátai és távolabbi rokonai seregén kívül mély gyászba borította elsősorban hűséges és szerető hitvesét, Fenyves Sándorné szül. Weiszner Malvint, továbbá gyermekeit: dr. Gáspár Gézánt, Fenyves Imrét, Istvánt, Mihályt és Györgyöt. A temetés pontos időpontját még nem állapították meg, de valószínűleg vasárnap helyezik örök nyugalomra Fenyves Sándort.

Az iparra és kereskedelemre vonatkozó jogszabályokat kodifikálja a kereskedelemügyi miniszter

Az iparra és kereskedelemre vonatkozó jogszabályoknak, törvényeknek, rendeleteknek és elvi határozatoknak rendszeresen fel nem dolgozott nagy tömegében egyre nehezebbé válik az eligazodás. Emiatt az ipari közigazgatási eljárás nehézkese és az ipari ügyek elintézése gyakran fennakadást szenved, ami az iparosokra nézve hátránnyal jár és panaszokra ad okot.

E panaszok megszüntetése végett az iparoság és a kereskedelmi és iparkamarák ismételt kérésére elhatározta m. kir. kereskedelemügyi miniszter az ipari közigazgatási jogszabályoknak és elvi határozatoknak hivatalos összegyűjtését, rendszeres feldolgozását, az elmentes elvi határozatok közül a hatályban tartandóknak megállapítását, az egész joganyagnak betérrendes tárgymutatóval együtt kiadatását és a hatóságok és érdekelték részére rendelkezésre bocsátását. Ebből a célból a kereskedelemügyi miniszteriumban szűkebb körű szerkesztő bizottság alakult, amely a munkálatakat máris megkezdte s azon lesz, hogy e munkával minél sürgetőbben elvégezze.

A joganyag feldolgozása úgy fog megtörténni, hogy a munka az élet igényeinek teljes figyelembevételével készüljön el.

Kiállítás a református egyház tanács-terében.

Szombaton délután 4 órakor az egyház tanács-terében a Péterfia uccai egyházrész tanácsosai és érdeklődő egyháztagok jelenlétében dr. Juhász Nagy Sándor főlegye nyitja meg a leánykör kiállítását. Adományokat a mai napon és szombat délelőtt vesznek át a rendezők. Bármiféle természetbeni, vagy pénzadományokat köszönettel fogad a vezetőség.

HIREK A DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG

Kiadóhivatal... 18. Jókai kiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75. Szerkesztőség nappal... 10-20. Szerkesztőség éjjel... 18 és 812.

Köd, éjjeli fagyok. A Meteorológiai Intézet jelenti november 28-án déli 12 órakor: Hazánkban a Dunántúlon gyenge éjjeli fagyok mutatkoztak, ugyanitt ma mindenütt lecsapódások is voltak. Időprognózis: Részben ködös idő, gyenge éjjeli fagyokkal.

A Volt Iskolatársak Szövetsége dec. hó 4-én a Kollégium dísztermében nyitja meg jótékony célú nagyszabású kiállítását. A vezetőség a kiállítás előkészítésére ma, 29-én délután 4 órakor a régi Dóczyban gyűlést tart s erre az alkalomra ezután is meghívja mindazon buzgó tagjait, akik szívük szerint, örömmel veszik ki a részüket az előkészítés munkájából. Ne hiányozzék senki, aki örömet találja abban, hogy sápadt, szomorú gyermekarcra az egészség és boldogság vidám mosolyát varázsolhatja. Minden tagot szeretettel hív és vár a vezetőség.

Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban. Hétfő szombatján: pénteken este három óra negyven perccor, szombaton reggel egy negyed nyolc, délelőtt fél tizenegy órakor hitközségi, délután három és este szombat kimenetelére négy óra huszonöt perccor. A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel fél nyolc órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed hét és este négy óra öt perccor. Az elnökség.

Vasárnap lesz a Zichy Nándor emlékünnepe. Hirt adtunk már arról, hogy az urak kongregációja rendezésében a debreceni róm. kath. egyházközség a piarista reálgimnázium dísztermében december 1-én délután 5 órakor nagyszabású ünnepséget rendez Zichy Nándornak a kiváló katolikus vezetőférfi születésének 100 éves fordulójának emlékére. Az ünnepség iránt városszerzte igen élénk érdeklődés nyilvánul meg, amiben tagadhatatlan nagy része van annak is, hogy kiváló műsor számok szerepelnek az emlékünnepe programján. Az ünnepség szónoka dr. Lukács József piarista reálgimnáziumi igazgató, házinök, törvényhatósági bizottsági tag, a kitűnő és közismert egyház szónok lesz. Rajta kívül szerepelnek még Kiss Béla, a jeles tenorista, Eisler Mihály, a kiváló gordonkaművész és bájos szavaltával lép a dobogóra Berényi Ágnes és a műsort stílusosan zárja keretbe a Szent László daledylet, mely alkalommal Haydn Oratórium-részleteket fog előadni.

A Kereskedők és Utazók Egyesülete (Simonyi u. 5.), értesíti t. tagjait és azok családtagjait, hogy a szokásos szombat esti családi összejövetelt e hó 30-án, szombaton este is megtartja, kilenc órai kezdettel. Elsőrangú tánczene. Vendégeket szívesen látunk. Belépő díj nincs.

A mozi színház és a forró zuhany. Juanita Hansen, az ismert mozi színház legutóbb pert indított egy nagy amerikai szálloda ellen. 150.000 dollár kártérítést követelt a szálloda igazgatójától egy rosszul sikerült zuhany miatt. Furdót rendeltem a szállodában — hangzott az ifjú művésznek keresete. — Meztelenül álltam a kádban s amikor nagyon meleg volt, hideg zuhanyt akartam venni. Megindítottam a hideg feliratu csapot a zuhany meg is indult. Borzalmas meglepetésben volt részem. A zuhany nem volt hideg, hanem forró, Pokoli volt a rám zuduló forró víz. Testem összezsugorított, hónapokig beteg voltam és hátamon még most is látszanak égési hegek. Nem tudok többé filmet fellépni, mert egy film színházban a hátával is dolgozik. Ilyen háttal nem lehet filmezni.

A szállodás azzal érvet, hogy a művész, aki ismert kokainista, nyilván mámoros állapotban szállt a fürdőkádba és tévedésből a meleg zuhanyt nyitotta meg.

Ez nem igaz. — válaszolta a tárgyaláson Juanita Hansen — igaz, hogy valamikor kokainista voltam, de már egy évvel ezelőtt cikoszorozatot írtam az egyik newyorki lapban, melyben részletesen elmondtam, miképpen győztem le nagy energiával ezt a szenvedélyt. Teljesen józan voltam a fürdőkádban és biztosan emlékszem rá, hogy a hideg feliratu csapot csavartam meg, mikor a meleg tust kaptam.

A bíróság meg is ítélte a művésznek a 150.000 dollárt.

PERCEL műtermében (Szent Anna uccai városi bérház) Takarékoság könyvecskéire hat havi hitel p készíttethet mű-, tájképeket, interióroket.

Kiírják a pályázatot az ipariskolai tanári állásokra. Debrecen város ipariskolai felügyelő bizottsága most tartott ülésén elhatározta, hogy 4 iparostanonciskolai tanári állásra kiírja a pályázatot. A pályázatot a napokban teszik közzé, a kérvényeket december 20-ig kell beadni.

A Debreceni Gör. Kath. Legényegylet december 1-én, vasárnap délután öt órai kezdettel kulturáldélután rendez a gör. kath. elemi iskola, Vigkedvü Mihály ucca 4. szám alatti, emeleti nagytermében, melyre az érdeklődőket szeretettel meghívja. Műsor: 1. Bevezető beszédet mond Orosz Bálint segédlelkész, a legényegylet ügyvezető igazgatója. 2. Szavai: Hegedüs Imre. 3. Veress Géza festőművész a keleti tanulmányútján szerzett tapasztalatairól tart előadást. 4. Nagy Károly dalaiból énekel; Szabó Károly. 5. Magyar nemzeti viselet jelentőségéről tart előadást: Tóvölgyi Béla. 6. Schumann: „Álmodozás” előadják: Takács Zoltán I. hegedű. Nagy Ferenc II. hegedű. Sípóss Ferenc esellő és Nagy Sándor harmonium. 7. Vigjelenet. Előadják: Dudás József, Juhász Mancika, Szabó Károly. 8. Nagy Sándor dalaiból esellő előad: Sípóss Ferenc, harmoniumon kíséri a szerző. 9. Vigjelenet. Előadja: Dudás József. 10. Nagy Sándor dalaiból énekel Szabó Károly. Adományokat a zászlóalap javára köszönettel fogadják.

A magánítisztelevők szokásos összejövetelüket saját helyiségükben (Thaly Kálmán u. 14. sz.) szombaton este 9 órakor tartják meg. Vigalmi bizottság.

Nem fizetnek lakbért a weddingi város-rész kommunistái. Berlinből jelenti tudósítónk: A weddingi kerületben a törvényszék tegnap elrendelte a lakbérfizetést megtagadó kommunisták kilakoltatását. Késő este a kommunisták gyűléseket tartottak az utcákon és újból kimondták, hogy nem járulnak hozzá a háztulajdonosok munkanélküli jövedelmének növeléséhez. A kommunista szónokok felszólították a kilakoltatással fenyegetett lakókat, hogy szálljanak szembe a végrehajtóval és a rendőrséggel és ne engedjék butorait az utcára vinni. A rendőrség riadószükségletet rendelt el a weddingi városrészben. Az egész éjszaka őrijáratok cirkáltak. A kommunista agitátorok röpecdülákat osztogattak, amelyeken fekete halálfej és a következő felirás volt: Halál a háztulajdonosokra! Elvtársak! Egy pénzintézet se fizessetek a kapitalistáknak!

Fájdalmak ellen Aspirin-tabletták Gyógyszertárakban kaphatók.

A reáliskola Bethlen-ünnepélye. A debreceni m. kir. áll. Fazekas Mihály reáliskola Petőfi Önképzőkör Bethlen Gábor erdélyi fejedelem halálának 300 éves évfordulóján, november hó 30-án, délután fél 5 órakor az intézet tornacsarnokában emlékünnepeket rendez, melyre a t. szülőket és az iskolabártaikat tisztelettel meghívja az ifjuság. Műsor: 1. Hymusz. Ifjusági énekar. 2. Bethlen Gáborról felolvas: Levente István VIII. o. t., az önképzőkör elnöke. 3. Farkas-Káldy: Jersze emlékezünk. Ének a XVI. századból. Éneklj az énekkar. 4. V. Nagy Géza: Bethlen Gáborhoz. Szavai: Jakab Sándor VII. o. t. 5. Ünnepi beszéd. Tartja: Mészáros Sándor reáliskolai tanár. 6. Schubert: Szerenád. Előadja a zenekar. 7. Podor Aladár: Erdély felé. Szavai: Nagy László VII. o. t. 8. Farkas-Nóth: Horthy indúl. Előadja a zenekar. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat az önképzőkör javára elfogadják.

Cszmadia-bál. A Debreceni Cszmadia Ifjuság december 7-én, szombaton este 8 órai kezdettel a „Korona” dísztermében, Csapó ucca 17. szám alatt zártkörű táncestélyt rendez. A zenét Veres Tóni zenekara szolgáltatja. Vége reggel 6 órakor. Belépő díj személyenként 2 pengő, vigalmi adóval együtt. Felülfizetéseket köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáznak. Rendező bizottság: Sári István, Varga István díszelnökök, Makai Sándor elnök, Papp László jegyző, ifi. Csösz József jegyző, Marozsán György pénztáros, Fekete Miklós pénztári ellenőr, id. Csösz József pénztári ellenőr, Andrák József terembiztos, Harsányi Sándor főjegyelevenőr, Makai Lajos zenerendező, Borzován Kálmán jegyelevenőr, Schaf János tánc-rendező, Miló István jegyelevenőr. Rendezők: Antal Imre, Báthory József, Balás Béla, Bernáth Lajos, Halász József, Kolozsvári István, Kalmár Lajos, Makai János, Müller Miklós, Molnár József, Vadász Gábor, Végvári Sándor, Végvári László.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett édesapám elhunyt alkalmával fájdalomukat részvénytalkozatukkal vagy látogatásukkal enyhítették, ezután mondok hálás köszönetet. Grünhut Henrik.

A siker titka

Ne keressük a távolban. Mindenekelőtt az egészségben rejlik. Önnék testi és lelki erejének teljében kell lennie, ami sok tényező együttműködéséből ered. A Hag kávét is ilyennek tekintse. A Hag kávé elsőrangú finom babbkávét, mentes a koffeintől. Ez okból sohasem lehet káros az egészségre, sőt inkább javára van. A Hag kávé az Ön egészségének megóvója és erőforrása, tehát segítőtársa a sikerben. Kapható a jobb élelmiszerüzletekben. Kérjen Hag-kávét a szállodákban és kávéházakban is.

HAG KÁVÉ MEGÓVJA SZIVET. HAG KÁVÉ R.-T. Budapest: Rindóder-utca 21. Honi Kávéházak nemcsak a mellékelt 70 f. levelekből, hanem az orvosi-mag Hag kávéval. Utca... Helység... U. I.

Köszönő leveleket kap Kiss Béla a rádiómuzsikáért. Kiss Béla a kitűnő cigányprimás egész tömegét kapja vasárnapi rádiómuzsikájáért a köszönőleveleknek. Amint a hangverseny alatt is történtek nóta megrendelések, úgy ezek a levelek is mind egy-egy nótát ajánlanak Kiss Bélának, hogy huzza el a rádióba, ha legközelebb ismét koncertet ad. A Felvidékről, Erdélyből is érkeznek megható levelek. A legérdekesebb Böszörményi István leipzigai gazdasz levele, amely híral adja, hogy miután Németországban hősi halottak emlékünnepe volt s a német állomások este 6 óráig nem adtak műsort, igen sok német rádiós Debrecen vette az este. Baranyamegyéből Horváth Zoltán református lelkész gratulált Kiss Bélának s a „Két babonás szép szemednek...” s a „Nem akar az ökörsorda legelni...” eljátszását kérte.

Borzalmas perceket éltek át egy autó utasai. Kolozsvárról jelenti: Vakmerő rablótámadást készítettek elő ismeretlen tettesek a kolozsvár-zilahai országot 59-es számú kilométerkövénél. Kiszádkák a kilométerkövönél a hid deszkáinak egy részét, hogy az autók elöl elzárják az utat és kirabolhassák az utasokat. Zilah felé haladt a kolozsvári 34-es számú személyvonat. Az autó sofőrje észrevette a veszedelmet, de miután látta, hogy a gepócsák már nem lékezhet, tele gázt adott és így sikerült körülbelül 70 kilométeres sebességgel hatalmas zökkenés után keresztüljutnia a hidon. A következő pillanathban fegyveres alakok ugrottak elő az országot melletti árokából, megállít kiáltottak, majd többször utána lőttek a továbbbható kocsinak. Szerencsére a golyók nem találtak el senkit.

INFLUENZÁS IDŐBEN. Figyeljen a belek rendszeres működésére! Ha reggelenként egy-egy ponár természetes Herkules keserűvizet iszik, bélműködése mindig rendszeres lesz. — Kapható mindenütt.

Ellopták a kerékpárját az adóhivatal kapuja alól. A debreceni rendőrségen feljelentést tett Nagy János Reáliskola uccán lakó pénzbeszedő, hogy a városi adóhivatal kapuja alól, míg ő az adóját fizette, ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját, mely 2541. rendszámu és Rival-gyártmányu volt. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a kutatást a kerékpártolvaj kézrekerítésére.

Bosszúból betörték az udvarára és megfojtották a kacsáját. Borbély Károly egyetemi altiszt Hortobágy uti lakására az elmúlt éjszaka ismeretlen tettes behatolt és feltörte a baromfiólat, egy kacsának kitekerte a nyakát, de a kacsát otthagya a földön. A betörő szétrongálta még a disznóólat is és eltávozott anélkül, hogy valamit magával vitt volna. — Borbély Károlynak az a gyanuja, hogy valamelyik haragosa volt a kellemetlen éjszakai látogató. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a kutatást.

22.25—22.45, 80 kg 22.35—22.55, dunántuli, pestmegyei 77 kg 21.75—22.00, 78 kg 22.00—22.20, 79 kg 22.25—22.45, 80 kg 22.35—22.55.

Rozs: pestv. 15.35—15.45, egyéb rozs 15.35—15.45, tak. árpa I. 15.80—16.50, tak. árpa II. 15.30—15.75, felsőm. sörárpa 19.51—21.00, egyéb sörárpa 17.50—19.00, köles 11.00—12.50, repce 53.00—55.00, tiszai tengeri 13.90—14.05, egyéb tengeri 13.65—13.80, zab I. 14.50—15.50, zab II. 13.50—14.00, korpá 9.70—10.00, lucerna-mag 135—170, lóheremag 100—120.

Valutaárfolyamok.

Angol font (1 font) 27.55—27.90, Belga frank (100 frank) 79.60—80.00, Cseh korona (100 kor.) 16.86—16.96, Dán korona (100 kor.) 152.70—153.30, Dinár (100 dinár) 10.00—10.08, Dollár (100 dollár) 568.20—570.20, Francia frank (100 frank) 22.45—22.75, Hollandi forint (100 frt) 229.75—230.75, Lengyel zloty (100 zloty) 63.80—64.10, Lei (100 lei) 3.37.5—3.40.5, Leva (100 leva) 4.10—4.15, Lira (100 lira) 29.65—29.95, Német márka (100 márka) 136.35—136.95, Norvég korona (100 kor.) 152.65—153.25, Osztrák schilling (100 schilling) 80.10—80.50, Spanyol pezeta (100 pezeta) 78.85—79.85, Svájci frank (100 frank) 110.80—111.30, Svéd korona (100 kor.) 153.25—153.85.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban lévő házak utáni 1930. évre szóló házbérvallomási ívet november hó végéig a városi adóhivatalhoz adják be. A bevalláshoz szükséges nyomtatvány a városi adóhivatal 14. számú szobájában, a beszerzési ár megtérítése mellett szerezhető be. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallomási ív beadására kötelezetteket, hogy a bevallás elmulasztása a kivetendő házádo

Hócipőt, sárcipőt
tökéletesen javít
Orbán gumüzeme
Piac ucca 9. szám. Kapu alatt.

Kétüléses csukott autó
potomáron eladó.
Telefon 13—75.

5 pengő Wacha férföltöny vegytisztítása Simonffy ucca **55.**

utáni 5, illetve 10 százalékos bírság kivételével vonja maga után.
Városi adóhivatal.

Szombaton este nagy hurkaestély
Kigyó u. 12. sz.
GOLDSTEINNAL.

Cipőket
legelősből
FÜVÉSZKERT UCCA 14.
szerezheti be. — Saját készítésű cipőraktár

BELVÁROSI ILLATSZERTÁR
CSAPÓ UCCA 33 35. Ipariskola épület.
Dus választék

illatszer, pipere és háztartási cikkekben.

Csipke — rövid — közös — vótáru szaküzlet
megnyilik december 1-én
Hatvan ucca 1. Püspöki palota

5 szobás modern uccai lakás
Piac ucca legjobb helyén — központi fűtéssel — november 1-re kiadó.
Felvilágosítás Piac ucca 34. sz. könyvkereskedésben.

Alpakka evőeszközök Vadász és flóbertfegyverek

Chinaezüst dísztárgyak ↓ Aluminium virágvázák
Korcsolyák ↓ Zománc dények ↓ Kályhák
Tóth Gyula
↓ vasnagykereskedőnél ↓
Debrecen, Piac ucca. Telefon 29.

Prima száraz, bükk és tölgy **TÜZIFA** hasábosan **POROSZ KÖSZÉN**, bánya kocsz telepen vagy **HAZA SZÁLLITVA LEGOLCSÓBB** a **DEBRECENI FAIPAR és FAFORGALMI Részvénytársaságnál**
Vágott fát leplombált zártkocsikban szállítunk.
TELEFON 156. ÉS 613. SZ. SALÉTRUM UCCA 5. SZ.

Rendkívül olcsón csillárt

csakis a **FÖLDVÁRI CSILLÁRGYAR**-ban vásárolhat Széchenyi u. 55
Nikkelez, ezüstöz, minden színre galvanizál.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
Tégla- és Cserépgyárában
állandóan kapható chamotte-tégla és tűzállóanyag. Megrendelésre különböző tűzállóságu és minőségű chamotte-áru és idomdarabot készítünk. Raktáron tartunk homlokzatképző téglaanyagokat, **KLINKER-TÉGLÁT** a legváltozatosabb színben, továbbá ut- és járdaburkoló **KLINKER-KÖVEZÉS LAPOKAT**. Kézi és gépi falitéglat, valamint gépi tetőfedő cseprepet kitűnő minőségben gyártunk.
Megrendelés a gyári irodában és a Városi Takaréks és Hitelintézetnél eszköz lhelő.
Telefon : 3-51. szám. ↓ ↓ ↓ Telefon : 3-51. szám.

Egy világesavargó naplójából.

Irta: Faludi Kálmán.

Radzsa akbar Mahmed.

Ki, hova tudott, elhelyezkedett és Mohamed szószólója kezdte meg a perbeszédet.

Nem sokat értettem meg belőle, de annyit kivettem a kenetes, csendes szónoklatából, hogy amíg Mohamedet állította az egy igaz Isten prófétájának és Mohamed hitét a paradicsomba vezető egyedüli utnak, a szekta fel-fogását nem igen ostromozhatta, mert csendben hallgatták végig, csak néha-néha hallatszott itt-ott egy rövid gunyos kacaj.

Nem is nagyon igyekezett argumentumokkal meggyőzni a pogány hadat, hiszen maga is közéjük tartozott, csak „hivatalból” beszélt, hogy aztán a másik oldalról felelhessenek.

Feleltek is, de abban nem volt köszönet.

A szikár, égő szemű pap azzal kezdte, hogy egy nagy csomó égő sarat csapott a másik arcába és utána kiköpött előtte.

Rikácsolva, habzó szájjal káromolta a másikat és öklét rázva az ég felé, üvöltötte el a hagyományos átkot, melynek hiteles szövegét később megtudtam:

— Mohamed! Te keserves csavargó kutya! Te, aki trágyadombot csináltál a paradicsom kárpitjából, mert beleültetted Dizsa ellenségét, a test nélküli semmit és ronggyá tépted a tüzisten királyi palástját, hogy megvakítsd vele az igazlátókat, hogy szemük káprázatában tűzkarikák közt higgyék a te mindentlátódat.

— Te, pocsoyák tükre, esett dögkeselyű, alattomos tolvaj, te, — aki piszkos szakállaladdal takarod el elkárhozott lelked rothadását; te, akinek vért a kutyák itták fel, hogy megmentsék a helyet az átoktól, ahova kicsorgott, légy ezerszer átkozott!

— Atkozott a méh, melyben fogamzottál, anyád teje, melyet magadba szívtál, dajkád dala, mellyel felneveltek, a víz, amit megittál és a kenyér, amit megettél, az álom, mely szemedre szállt: minden, minden, a lábod nyoma, a szél, mely csontjaid porát a pusztába szórta és legyen átkozott a pusztá is, amely azt bevette.

A szörnyű átok végét már nem is tudta elmondani, annyira berekedt a dühös rikácsolástól, csak fulladozva,

eltorzult arccal mutogatott a Mohamed szakállát jelképező lószőrre.

Az egész gyülekezet pedig vad ordítózással vetette magát a „prófeta szakállára” és dühödtt káromkodással tépte, nyuzta, szaggatta az ártatlan szimbolumot, míg csak szét nem tépték és el nem szórták az utolsó szálig.

Ez alatt Mohamed szószólója egyre forgatta feje fölött a hatalmas kereplőt, de az nemhogy csitította volna, hanem még jobban böszítette a dulakodó tömeget. Ugyannyira, hogy a végén ő is tanácsosabbnak tartotta eltűnni az emelvény mögött, mielőtt az ő szakállára került volna a sor.

Utána még egy ideig zsongott a tömeg, mint egy felzavart méhkas és csak akkor csendesedtek el, midőn az előbbi üstdobos funkcionárius ismét megjelent — ugyancsak teveháton — és felhívta a szekta papjait, hogy induljanak a szent tüzesőt felvenni.

Hát ez meg mi lehet? — gondoltam magamban. Jó volna előbb tájékozódni, mielőtt valami nem európai gyomornak való kísérletezésbe bocsátkoznánk.

Szent tüzeső! Nem valami csábító elnevezés. Egy cseppet sem.

Mert ha tűz, az éget. Ez bizonyos volt. Ha pedig esik, akkor bizonyára felülről jön. De honnan esik? És hogyan esik?

Annyi bizonyos, hogy nem jól esik... Ehhez bizony jó volna egy aszbeszt esernyő, — de hát őrse kő, ha már itt vagyunk, lássuk, miből csinálják ezt a Dizsa esőcsinálót.

A második kaput is kinyitották és egy körbefutó oldal folyosón átvonultunk a szent halom belsejébe. Már minthogy a „külső belsején”, mert nyilvánvaló volt, hogy körfolyosó mögött még sok minden van, amit idáig gondosan elzártak előttünk.

Hátul már sokkal alacsonyabb és keskenyebb kapu fogadott bennünket, melynek mind a két szárnya nyitva volt.

De még így is csak egy-két ember fért rajta egyszerre keresztül s miután mindenki igyekezett minél előbb kijutni, olyan tumultus támadt, hogy egyik-másik ököllel vert magának utat, hogy hamarabb kijusson.

Engem persze hátra nyomtak, de nem is nagyon igyekeztem tolokodni, mert Kóródy is türelmesen várt a hátam mögött, amíg a nagy túlekedés megszűnik. No, de végre kijutottunk mi is.

Odakint ez alatt szépen sorba álltak a hívők, — mindegyik a másik háta mögé — ugynevezett „liba-sorba” és így mi leghátulra kerültünk.

A sor eleje már messze kigyózott és mi még mindig ott álltunk a közben becsukott kapu előtt.

Végre megmozdultak az előttünk állók is és én helyet cseréltem Kóródyval, hogy leghátul maradhassak. Nem gyávaságból tettem, de így feltűnés nélkül tudtam vele beszélgetni, mert széles háta eltakarta az előttünk menőket.

Alig tettünk ötven-hatvan lépést, egyszerre csak hirtelen, minden átmenet nélkül megváltozott a talaj. Lépéseink alatt süppedni kezdett a föld és lábaink cuppogva emelkedtek ki a dágványos, sűrű iszapos sártergerből, amelybe szinte meglepetésszerűen kerülünk bele.

Nafta mocsár — szólt hátra csendesen Kóródy. — Nem kell félnünk, mert hátul vagyunk. Az előttünk menők tudják az utat s ha ők tulontul süppednének, még mindig visszafordulhatunk. Vigyázzon az ösvényre, mert azon járunk. Egész biztos, hogy két oldalt a feneketlen pokol vár a félrelépőre.

Ez bizony engem nem valami kellemesen érintett, de hiába néztem én hátra, lépteinknek még csak nyoma se maradt, mert mindjárt ellepte a feltörő homályos opálszínekben csillogó petróleum.

— Hú! — gondoltam magamban, — micsoda „tüzi-madás” lenne itt, ha valaki a menet élén felgyujtaná ezt a mocsár-tengert!

De nem történt semmi baj és egy félórai nehéz gyakorlat után szilárd talajt éreztünk lábaink alatt.

Kisvártatva egy régi, düledező petróleumkuthoz értünk, melynek furását már évekkel azelőtt abba hagyták s az eliszaposodott és gyéren buggyanó tartalmát úgy látszik már csak a radzsán vették használatba.

A kut előtt megállt a menet és kettős sorban álltak fel a hívők, olyanformán, hogy a sor között négy-öt méter széles út maradt.

— Ahá! — gondoltam magamban — itt valaki el fog vonulni és annak állunk mi kettős sorfalat.

A szemben lévő sort jól megfigyelhettem és a különböző rendű és rangú gyülekezet tagjai között egy karsu termetű, előkelő ruházatu fiatalembert pillantottam meg, kinek borotvált, olajbarna arcához sehogy sem illettek szinte szokatlanul világos kék szemei.
(Folytatása következik.)

NYV APRÓHÍRDETÉSÉK TIZ SZÓZÓ ÖTVEN FILLÉR ÉS HOVSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMÍTATNAK. — ÜZLETI HÍRDETÉSRE MÁS TARIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHÍRDETÉSEK

APRÓHÍRDETÉSEK FELADHATÓK: FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FŐKIADÓHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA 34.) ÉS A MARGIT-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL. —

APRÓHÍRDETÉSEK FELVÉTELE

Debreceni Független Ujság, Debreceni Ujság Hajdúföld részére:

FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49., FŐKIADÓHIVATALUNKBAN: SZÉCHENYI UCCA 2., A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA 34.) ÉS A MARGIT-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Apróhirdetéseinket öt megyében olvassák. !!

Kiadólabák

Butorozott
szoba kiadó két-három személynek. Széchenyi ucca 23. földszint első ajtó. 9020—a

Különbejárta

butorozott udvari szoba december egyre kiadó. Werbőczy u. 14., földszint. 9004—c

Egészséges,

napos udvari két szoba, konyha kiadó. Lorántffy 42., kapu alatt balra. 3761—c

Egy

csinosan butorozott udvari szoba Miklós ucca 41., december 1-től kiadó. 3759—b

Butorozott

nagy tágas szoba, előszoba, vagy konyhával azonnal kiadó. Károly Ferenc József ut 1. Halásznál. 9007—a

Uccai

szoba, konyha, speiz, kamara december 15-re kiadó. — Reáliskola u. 6. sz. 9011—b

Piac 59.

földszint szép szoba egy vagy két személynek kiadó. 9013

Csinosan

butorozott szoba kiadó gyermektelen házaspárnak vagy uriembernek részére. Nemzetőr 3-a. 9015—a

Öt szobás modern uccai lakás

Plac ucca legjobb helyén központi fűtéssel november 1-re kiadó. Felvilágosítás Plac ucca 34. szám. könyvkereskedésben. 6906d

Különbejárta

uccai parkettes butorozott szoba fürdőszoba használat kiadó. Hatvan ucca 50. 8958—c

Uccai

butorozott szoba uriembernek kiadó. Miklós u. 21. 3755—b

Kiadó

azonnal különbejárta butorozott szoba. Kigyó 12. Erdőküldni Vendéglőben. 8960—c

Lakások

ujjonnan festett egy, kettő modern szobákkal azonnal kiadók. Hatvan ucca 61. 8989—b

Három szoba,

fürdőszobás lakás, manzardon még 2 szoba, előszobával, kert használat kiadó. Cim a kiadóban. 8895-d

Üzleti keresők

Raktárnoki
vagy pénzesbeszedői állást keres, szükség esetén óvadékkal. Cim a kiadóban. 3764—a

Joghallgató,

gyors- és gépiró, ügyvédi irodába csak délutánra azonnal belépne. Cim a kiadóban. 8970—b

KÖNYVELŐ,

magyar-német levelező, bel és kül irodai munkálatokban, valamint kereskedelmi utazásban is gyakorlott, kedvező fizetésért állást vállal. Szíves ajánlatot „Pontos és lelkiismeretes” jellegű aláírás kiadóba kérek. 8794—d

Ingatlan

Három

és fél hold föld eladó a város alatt. Értekezni Alsójózsán, Rákóczi ut 72. Horváth Sándornál. 3732—d

Macson

eladó 10 hold föld. Értekezni dr. Veress ügyvédnél, Sas u. 3. 3703—d

A sámsóni

kövesuton, a mélyfurás mellett 4 hold prima föld eladó. Értekezni lehet Nyil ucca 93. 3765—d

Vétel

15 méter

használt tető bádogot azonnal veszek. Cim: Vendég u. 33. sz. 9008—a

MOSOTT RONGYOT vesz a Hegedűs és Sándor-nyomda, Plac u. 49. 7932-d

Betöltendő állás

Ügyes kifutófiu,

ki már fűszereseknél volt alkalmazva, felvétetik. — Püspöki palota, II. emelet. 8958—c

Mindenes

szakácsnót gyermektelen házaspár december 1-re felvesz. Hunyadi ucca 14., I. em. 8833—d

Ujságkézbesítő

azonnal felvétetik. Jelentkezni délelőtt 11 óráig, délután 3—6-ig. Bihari telep, Ocskay ucca 9. 3736—c

Fényképész tanulóknak

4 középiskolát elvégzett művészajlamu leányt felveszek. Perczel, Szent Anna u. 10. 8551—d

Keresek

traktor gépészt és külön gépész-kovácsot január elsejétől. Csakis hosszabb mezőgazdasági gyakorlattal bíró egyének ajánlkozzanak Széchenyi ucca 31. szám, Szilágyinál. — Ugyanott nőtlen írrok is felvétetik, olyan, aki már hosszabb időt töltött gazdaságban. 8964—b

Szeriözus képviselőket

keresünk állandó sorsjegyetellenőrzésre való jelentkezők felvételére. Különösen alkalmasak biztosítási képviselők és volt sorsjegyképviselők. Havi jövedelem kb. 500-tól 1000 P-ig. Érdeklődők forduljanak a Loskontrollzentrale, Rotschein céghez, Brünn, Talgasse 7. C. S. R. 8812—c

RIKKANCOKAT

fix fizetésre és jutalékra felvesszünk. Plac u. 49., II. udvar. 7908—d

Labátl keresők

Keresek

butorozott szobát izr. családnál elcséjére pianinóval. Ajánlatok „Orvostanhallgató” jellegre kiadóba. 9016—a

CSERÉPKALYHÁS

egy szoba, konyha, vagy egy szoba, előszobás lakást keresek. Cimet kérem a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalába leadni. 3749—b

KERESÜNK

6x8 méteres világos, egészséges helyiséget október 1-re. Ajánlatokat „Egészséges” jellegre a lap kiadójához küldjünk. 7531—c

Eladás

Moslék

eladó. Király u. 5. Etkezde. 9017—a

Eladó

irodába, esetleg cselédszobába alkalmas kettős szekrény, külön-külön is használható. 8 napig járó irodai óra, rugós mérleg, rézmosásr, zsirosbödön, ébresztőóra stb. Szoboszlói uti bérház, első lépcső, ajtó 8., délután 1—3 óra közt. 9005—d

CHAMOTTE TEGLA és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan u. 15. 1824—d

Szívó-nyomó

kutszivattyu és 700 literes tartány eladó. Varga u. 23. sz. 9009—a

Eladó

gyönyörű dupla ágy, márványmosdók, éjjeli szekrény, fotelek, sarokdivány, nagy viztartály, fürdőszoba, nagy terembe való Meidlinger-kályha. Erzsébet ucca 109. 8974—a

Sertések
takarmányozására alkalmas rostált korpa olcsó árban kapható. Körner Béla örökösai, Hajduszoboszló. 9006—c

Kóser

hordós káposzta, kitünő vizes ugorka, paradicsom fogyasztóknak és viszonteladóknak, tokaji és kerti borkok, vegyített husvéti sör és szilva pálinka, kóser szappan Kupfernál, Pásti u. sarok. 9019—a

Kóser

hordós káposzta 24 fillér kilója Kornhausernál, Simonffy ucca 5. Telefon 4-12. 1887—c

Libaaprólék

kilója 1.20 pengő Kornhausernál, Csapó ucca 19. Színház átjáró. 1887—c

Libaaprólék

kilója 1.20 pengő Kornhausernál, Simonffy ucca 5. szám, Telefon 4-12. 1887—c

Nagyobb

mennyiségű trágya eladó. Széchenyi u. 22. 8993—c

Hencserek,

diványok matracok készen kaphatók Glattstein kárpitos mesternél, Püspöki palota (bent az udvarban) Telefon 17-24. 269

Gyermekkocsi,

lakkozott, alig használt, nagyon jó állapotban eladó. Püspöki palota, II. em. 17. sz. 8627—d

Kóser

hordós káposzta 24 fillér kilója Kornhausernál, Csapó ucca 19. Színház átjáró. 1887—c

Petőfi

nagy mellszobor iskolák, intézetek, egyesületekben előtűnően szépen alkalmazható, eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3662—d

HOLNAPUTÁN VÁSÁRNAP LESZ

kérjük tehát, hogy vásárvapi számunkba szánt apróhirdetéseit lehetőleg még a szombat délelőtti folyamán hozza be kiadóhivatalunkba. Ne felejtse el, hogy az apróhirdetést ki is kell szedni, gondosan átolvasni és oldalalakra törölni, ami sok időt és nagy figyelmet igénylő munka.

Fűzőüzemben
egészségügyi haskötőket, — nelltartókat, harisnyatartókat, csipőfüzőket, izlapokat, hasmelegítőket legolcsóbb árban szerezheti be. Fűző- és keztüüzem, Kossuth u. 58. szám. 3229—d

Íróasztalok

kisebkek és nagyobbak eladók. Arany János ucca 47. szám alatt. 3661—d

Káposztáshordó

hatszáz fő káposzta eltevésére alkalmas, eladó. Arany János ucca 47. szám alatt. 3667—d

CEMENTLAPOK,

betoncsövek, — kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 1824—d

Buzát

kisebb tételben veszek. — Hortobágy malom lisztüzlet 5066—d

Abronsvas (papírbálákról) eladó. Fiac ucca 49., II. udvar, nyomda. 5456—c

Vadászkeztüket

speciális kiállításban, valamint autó-, hajtó-, lovagló-, alkalmi és uccai keztüket legolcsóbb árban árusít Keztüüzem, Kossuth ucca 58. Keresztépület. 3228-d

Üzletek

Üzlethelyiség

kiadó azonnal. Honvéd u. 9-L. 9018—a

Régi

jól bevezetett étterem és kávécsarnok a belvárosban eladó, vendéglősöknek igen előnyös. Cim a kiadóban. 8928—c

A Margit-fürdő

vendéglő december hó 1-re kiadó. Bérleti feltételek meg tudhatók a fürdő igazgatójánál. 8729—d

Különféle

Azonnal

kiadó két vagy háromszobás akás mellékhelyiségekkel az egyetem mellett. Értekezhetni: Honvéd u. 9-B. alatt. 8429—d

Husfűtölés

olcsón, pontosan Zöldfa ucca 3. szám alatt. 9010—d

Forgalmas

helyen megnyitott cukrászdához 400—500 pengővel társ kerestetik. Cim a kiadóban.

Lusztig

asztalosmester műhelyét áthelyezte. Eötvös ucca 87. Telefon 17-97. 692—d

Pliszérozás
karácsonyra legolcsóbban készül Péterfia 25. alatt. — Alj varrás 30 fillér, alj pliszérozás 1 pengő. Régiének átvásalása 60 fillér. Minden 10-ik darab ingyen. 3760—a

Steier Jakob

ujlétaí saját termései fajborait literenként megkezdte árusítani. Arany János u. 19. sz. alatt. 1645—d

Liszték

a régi jöminőségben, valamint darák állandóan kaphatók a Hortobágyi malom isztüzetben, Bősörményi ut 1. Megrendelések hához szállítva. 8379—d

Kiadó

a Bősörményi ut 13. számú ház egészben vagy részben kiadó. Értekezni Csapó ucca 22. szám alatt dr. Brunner Lajosnál. 1840—d

Központban

nagyon szépen butorozott uccai szoba fürdőszoba használattal, esetleg zongorahasználattal egy vagy két személy részére elcséjére kiadó. Cim a kiadóban. 8861-d

Minden

huszadik előjegyző ingyen kapja a Tolnai Világlap vagy Színházi Élet karácsonyi számát. Siessen előjegyezni a Grünhut hírlapirodában, Varga ucca 27. sz. alatt. 8952—d

Püspöki palotában

csinosan butorozott szoba 1—2 személy részére esetleg fürdőszoba használattal kiadó. Schwarcz Károlyné, püspöki palota, III. kapu, V. lépcső. 8874—d

Gazdálkodók

a lisztüzletüket méltányos árban beszerezhetik a Hortobágyi malom isztüzetben, Bősörményi ut 1. szám. Kedvező fizetési feltételek. 8378—d

A Független Ujság előfizetői és vásárlói 10% kedvezménytel vásárolhatják a Pesti Napló kék regényeit a Grünhut hírlapirodában, Varga ucca 27. sz. Megjelenik minden csütörtökön. 8375—c

Léglázárórsinór,

öndagomb, zsinór, paszományárúk, harisnyafejlesztés és zsemfeszítés legolcsóbb a Paszománygyárban, Plac ucca 32. 1531—d

Hatalmas

meglepetés lesz a Színházi Élet karácsonyi száma. Előjegyzést már most elfogad a Grünhut hírlapiroda, Varga ucca 27. 8953—d

A Tolnai Világlapja

karácsonyi számának ára mint az elmúlt évben P 2.50 lesz. A tartalma az idén a kétszerese. Előjegyzést már most elfogad a Grünhut hírlapiroda, Varga ucca 27. 8951—d

Keztüük

átalakítását, javítását, festését, tisztítását, mosását, — ezüstírdikülök bélelését, cigarettatárcára, órákra, késekre, kulcsokra védőtokokat legolcsóbb árban szerezheti be. Keztü- és fűzőüzem, Kossuth ucca 58. 3299—d